

Ebeveyn Hakları

Maryland Yöntemsel Tedbirler Tebligatı
Bebekler ve Yeni Yürümeye Başlayan Çocukların Erken Müdahalesi
Okul Öncesi Özel Eğitimi
ve
Özel Eğitim

REVİZYON TEMMUZ 2017

MARYLAND EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ/ERKEN MÜDAHALE HİZMETLERİ

Ebeveyn Hakları
Maryland Yöntemsel Tedbirler Tebligatı
Bebekler ve Yeni Yürümeye Başlayan Çocuklar, Okul Öncesi, Özel Eğitim
Temmuz 2017

Bu yayın, Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı (MSDE), Özel Eğitim Dairesi/Erken Müdahale Hizmetleri tarafından, A.B.D. Milli Eğitim Bakanlığı, IDEA Bölüm C Burs #H181A120124, ve IDEA Bölümü B Burs #H027A012035A fonları, Telif Hakkı 2013, Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı (MSDE) ile geliştirilmiş ve üretilmiştir. Okuyucular, bu belgeyi okuma ve paylaşmaya teşvik edilir, ancak MSDE Özel Eğitim Dairesi / Erken Müdahale Hizmetlerine gereken hakkı vermelidir. Diğer tüm hakları saklıdır. Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı, istihdamı etkileyen ya da programlara erişim sağlama konusunda, ırk, renk, cinsiyet, yaş, milli köken, din, engellilik, ya da cinsel yönelim temelinde ayırım yapmaz. Bakanlık politikasına ilişkin sorularınız için, lütfen Equity Assurance and Compliance Branch (Eşitlik Güvencesi ve Uyumluluğu Şubesi), Office of the Deputy State Superintendent for Administration (İdare için Eyalet Başmüfettiş Yardımcısı Dairesi) Maryland State Department of Education (Maryland Eyalet Eğitim Bakanlığı), 200 West Baltimore Street, 9th floor, Baltimore, MD 21201-2595, 410-767-0433, Fax 410-767-0431, www.MarylandPublicSchools.org. adresine başvurun. Engelli Amerikalılar Yasasına (ADA) göre, bu belge talep üzerine alternatif biçimlerde mevcuttur. Özel Eğitim Bölümü/Erken Müdahale Hizmetleri, Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı Telefonu (410) 767-0242 ya da Faksına (410) 333-1571 başvurun.

Dr. Karen B. Salmon
Okulların Devlet Müfettişi

Andrew R. Smarick Başkan
Eğitim Bakanlığı

Carol A. Williamson, Ed.D.
Devlet Müfettiş Yardımcısı, Eğitim ve Öğretim

Marcella E. Franczkowski, M.S.
Devlet Müfettiş Yardımcısı
Özel Eğitim Bölümü/Erken Müdahale Hizmetleri

Larry Hogan
Vali

Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı
Özel Eğitim Dairesi/Erken Müdahale Hizmetleri
200 West Baltimore Street, 9th floor
Baltimore, Maryland 21201
410-767-7770 (telefon)
410-333-1571 (faks)
www.marylandpublicschools.org

İçindekiler

Yöntemsel Tedbirler Tebligatı	1
Ana Dil	1
Elektronik Posta	2
Ön Yazılı Bildirim	2
Bildirim:	2
Yazılı Bildirimin İçeriği:	2
İzin	3
Ebeveyn İzni:.....	3
IFSP Hizmetleri için Ebeveyn İzni:.....	3
Ebeveynin IFSP Hizmetlerini Reddetme Hakkı:.....	4
İlk Değerlendirme için Ebeveyn İzni:	4
Hizmetler için Ebeveyn İzni:.....	4
Hizmetler için Ebeveyn İzininin İptali:	4
Sadece IFSP Çocuklarının Yeniden Değerlendirilmeleri için Gerekli Ebeveyn İzni:.....	5
Sadece IEP Çocuklarının ve Gençlerinin Yeniden Değerlendirilmeleri için Gerekli Ebeveyn İzni:	5
Ebeveyn İzni Almak için Makul Çabalar Gösterildiğine Dair Belgeler:.....	5
Diğer İzin Koşulları:.....	6
Vekil Ebeveynler	7
Vekil Ebeveyn Kriterleri:	7
Devlet Bakımı Altında Olan Çocukların İlk Değerlendirmelerinin Özel Kuralları:	7
Bağımsız Eğitim Değerlendirmesi	7
Tanımlar:	8
Kamu Kurumu Kriterleri:.....	8
Bir Ebeveynin Kamu Maliyetinde Değerlendirme İsteme Hakkı:	8
Ebeveynin Başlattığı Değerlendirme:.....	8
Bir İdari Hakim (ALJ)'in Değerlendirme Yapılmasını Talep Etmesi:.....	9
Bilgilerin Gizliliği	9
Tanımlar:	9
Tedbirler:.....	9
İzin:.....	9
Erişim Hakları:	10
Erişim Kayıtları:	11
Ebeveynin Talebi Üzerine Kayıtların Düzeltilmesi:	11
İmha Prosedürleri:	11
Çocuk Hakları:	12
Disiplin Bilgileri:.....	12
Engelli Çocukların Disiplini:	12
Tanımlar:	12
Okul Personelinin Yetkileri:.....	13
Davranış Sebebinin Belirlenmesi:	13
Kurum Değiştirme:.....	13
Geçici bir Alternatif Eğitim Kurumu:	14
Disiplin Cezasının Temyizi:.....	14
Uygunluğu Henüz Belirlenmemiş Çocuk:.....	14
Emniyet Teşkilatı ve Adli Makamlara Sevk ve Alınan Tedbirler:.....	15
Çocukların Özel Okullara Kamu Maliyetinde Ebeveynleri tarafından Tek Taraflı Yerleştirilmeleri:	15

Geri Ödeme Sınırlaması:	16
Reşitliğe Erişimde, Ebeveyn Haklarının Transferi:	16
Anlaşmazlıkların Çözümü:	17
Uzlaşma:	17
Uzlaşmaya Teşvik Toplantısı:	18
Eyalet Davası ve Hukuk Davası Arasındaki Fark:	18
Eyalet Davası:	19
Eyalet Davasının Çözülmesi:	20
Hukuk Davasına Konu Olan bir Eyalet Davasının Çözülmesi:	20
Hukuk Davası:	20
Hukuk Davasının İçeriği:	21
Hukuk Davası Dilekçesinin Cevabı:	21
Bildirim Yeterliliği:	22
Duruşma Anında Çocuğun Durumu:	22
Çözüm Yöntemi:	22
30 Takvim Günü Olan Çözümleme Süresinin Uyarlanması:	23
Çözüm Uzlaşması Sözleşmesi:	23
Hukuk Davası Duruşması:	24
Bir İdari Hakim (ALJ):	24
Dava Şikayetin Konusu:	24
Duruşma Hakları:	24
Ek Bilgilerin Açıklanması:	24
Ebeveyn Hakları:	25
Duruşma Kararı:	25
Ayrı Hukuk Davası Şikayeti:	25
Duruşma Süreleri ve Uygunluğu:	25
Hızlandırılmış Zaman Çizelgeleri Süreler:	25
Duruşma Kararının Kesinliği:	26
Temyiz:	26
Avukatlık Ücretleri	26
IDEA Uyuşmazlık Çözüm Süreçleri Karşılaştırma Tablosu	28

YÖNTEMSEL TEDBİRLER TEBLİGATI

Yöntemsel tedbirler tebligatı, ebeveyn haklarının tam bir açıklamasını kolayca anlaşılabilir bir şekilde ve ebeveynin anadilinde içerir. Bu yöntemsel tedbirler tebligatı, Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (IFSP) üzerinden hizmet alan çocuklar ve aileleri ve bir Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (IEP) yoluyla hizmet alan özüllü çocuklar ve gençler için geçerlidir.

Bu belgede yer alan tedbirler, Federal Engelli Şahıslar Eğitim Yasası (IDEA), 20 Birleşik Devletler Kanunnamesi §1400 *vd.*, ve Maryland Yönetmeliği Kanunları ya da COMAR'ın aşağıda belirtilen bölümlerini de içerir: COMAR 13A.05.01, COMAR 13A.08.03, ve COMAR 13A.13.01. Her kamu kurumu, IDEA'nın gereksinimlerini tesis etmeli, sürdürmeli ve yöntemsel tedbirleri uygulamalıdır. Bir kamu kurumu, çocuğa IFSP ya da IEP hizmeti veren kuruluştur.

IFSP yoluyla hizmet alan çocuklar ve aileleri söz konusu olduğunda, ebeveynler, Ön Yazılı Bildirim ile birlikte Yöntemsel Tedbirlerin bir nüshasını alacaktır.

IEP yoluyla hizmet alan çocuklar için, ebeveynler, bir kamu kurumunun ebeveynlere belgenin başka bir nüshasını vermesi haricinde, yöntemsel tedbirler belgesinin bir nüshasını aşağıda belirtilen durumlarda yılda bir kez alacaktır:

- İlk sevk ya da ebeveyninden değerlendirme talebi olduğunda;
- Bir öğretim yılı içinde alınan ilk yazılı Eyalet şikâyeti olduğunda;
- Bir öğretim yılı içinde alınan ilk hukuk davası dilekçesi alındığında;
- Bir disiplin cezası verme kararı alındığında ve
- Ebeveynin talebi üzerine.

Bir kamu kurumu, yöntemsel tedbirler belgesinin güncel bir nüshasını İnternet web sitesi mevcutsa, bu İnternet web sitesine koyabilir.

Yöntemsel tedbirler tebligatı, bunu yapmak açıkça mümkün olmadığı durumlar haricinde, ebeveyn haklarının tam bir açıklamasını kolayca anlaşılabilir bir şekilde ve ebeveynin anadilinde içerir. Eğer anadil ya da ebeveynin diğer iletişim modu yazılı bir dil değilse, kamu kurumu yöntemsel tedbirleri sözlü olarak tercüme etmek için ya da ebeveynin ana dilinde ya da diğer iletişim modunda tercüme etmek için adımlar atmalıdır. Kamu kurumu, tebligatın tercümesini ve ebeveynlerin yöntemsel tedbirlerin içeriğini anladığına dair yazılı delili tutmalıdır.

ANA DİL

Ebeveynler, bilgiyi anladıkları dilde alma hakkına sahiptirler.

İngilizce yeterliliği sınırlı olan bir birey açısından kullanıldığında, ana dil şu anlama gelir:

- O birey tarafından normal olarak kullanılan dil, ya da bir çocuk söz konusu olduğunda, çocuğun ebeveynleri tarafından normalde kullanılan dil;
- Bir çocukla olan tüm doğrudan iletişimde (çocuğun değerlendirilmesi de dâhil olmak üzere), çocuk tarafından normalde evde ya da öğrenme ortamında kullanılan dildir.

İşitme ya da görme engelli bir kişi için, ya da yazılı bir dili olmayan bir kişi için iletişim modu, genelde o kişi normalde ne kullanıyorsa odur (örneğin işaret dili, körler alfabesi, ya da sözlü iletişim gibi).

Ebeveynler çocuklarının tamamlanmış IFSP veya IEP'sinin ebeveynlerin anadiline tercüme edilmesini talep edebilir. Ebeveynler tarafından konuşulan anadil yerel okul sisteminde öğrenci nüfusunun yüzde birden (%1) fazlası tarafından konuşulan bir dil ise, uygun okul personeli talep tarihinden itibaren 30 gün içinde çevrilen belgeyi ebeveynlere sağlamalıdır. Bu yüzde bir çeviri gereksinimi bu belgenin arabuluculuk bölümünde ayrıca ele alınmıştır.

ELEKTRONİK POSTA

Eğer bu seçenek mevcutsa, ebeveynler bu bildiriye elektronik olarak almayı seçebilirler. Eğer kamu idaresi, ebeveynlere belgeleri e-posta alma seçeneğini sağlarsa, bir ebeveyn aşağıdakileri e-posta yoluyla almayı tercih edebilir:

- Ön yazılı bildirim;
- Yöntemsel tedbirler tebligatı ve
- Bir hukuk davası talebi ile ilgili bildirimler.

ÖN YAZILI BİLDİRİM

Ebeveynler, kamu idaresinin çocuklarının erken müdahale hizmetleri ya da özel eğitim eylemleri hakkında yazılı bilgi alma hakkına sahiptir.

Bildirim:

Bir kamu kurumu aşağıdaki konuları başlatmak ya da değiştirmek için her teklifte bulunduğu ya da reddettiğinde ebeveynlere yazılı bildirim vermelidir

- Kimlik Bilgileri;
- Değerlendirme;
- Eğitim programı;
- Çocuğun eğitimsel yerleşimi
- Bir çocuğa, ücretsiz uygun halk eğitimi (FAPE) sağlanması; ya da
- Bir çocuğa ve çocuğun ailesine IFSP tarafından erken müdahale hizmetleri sağlanması, ya da
- IEP yoluyla çocuğa özel eğitim ve ilgili hizmetlerin sağlanması,

Kamu kurumu yazılı bildirim ebeveyn izni gerektiren bir durumla ilgiliyse aynı zamanda yazılı bildirim sağlayabilir.

Yazılı Bildirimin İçeriği:

IFSP yoluyla hizmet alan çocuklar ve aileleri için, yazılı bildirimler şu şekilde olmalıdır:

- Önerilen ya da reddedilen eylemi açıklayan;
- Eylemi yapma nedenlerinizi açıklayan ve
- Yöntemsel Tedbirleri içeren.

IEP yoluyla hizmet alan çocuklar için, yazılı bildirimler şu şekilde olmalıdır:

- Kamu kurum(ları) tarafından önerilen ya da reddedilen eylemleri tanımlayan;
- Kamu kurumunun eylem(leri) yapmayı neden teklif ettiğini ya da reddettiğini açıklayan;
- Eylem(leri) teklif etmek ya da reddetmek için kamu kurumunun karar vermekte kullandığı her değerlendirme prosedürü, durum tespiti, kaydı ya da bildirimini tanımlayan;

- Ebeveynlerin IDEA'da bulunan yöntemsel tedbirler hükümleri altında, korumalara sahip olduklarını bildiren bir ifade ekleyen;
- Eğer kamu kurumunun önerdiği ya da reddettiği eylem değerlendirme yapmak için bir sevk değilse, ebeveynlere, yöntemsel tedbirlerin tanımının bir nüshasını nasıl elde edebileceklerini söyleyen;
- IDEA'yı anlamalarına yardımcı olmak amacıyla ebeveynlere başvuracakları kaynakları da dahil eden;
- Çocuğun Bireyselleştirilmiş Aile Hizmet Planı (IFSP) ekibinin ya da Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (IEP) ekibinin düşündüğü her türlü diğer seçenekleri ve o seçeneklerin neden reddedildiğini izah eden ve
- Kamu kurumunun alınacak önlemleri teklif etmesinin ya da reddetmesinin diğer nedenleri hakkında bir açıklama sağlayan.

İZİN

Ebeveyn İzni:

Bir kamu kurumu, erken müdahale ve özel eğitim ve ilgili hizmetler için bir çocuğu değerlendirmeden ve erken müdahale ve özel eğitim ve ilgili hizmetleri sağlamadan önce ebeveynlerden izin almalıdır. Ebeveynler, her zaman bu izni iptal etme hakkına sahiptir. Değerlendirme izni için bazı istisnalar bulunmaktadır.

İznin anlamı, ebeveynlerin:

- İzin için rızalarının arandığı faaliyet konusunda kendi dillerinde ya da diğer bir iletişim yoluyla tam olarak bilgilendirildikleri;
- İzinlerinin istendiği aktiviteyi yerine getireceklerini anladıkları ve yazılı olarak onay verdikleri; alınan iznin o faaliyeti tanımladığı ve ibra edilecek kayıtları (eğer mevcutsa) ve kime ibra edileceklerini içerdiği ve
- İzin vermenin gönüllü ve her zaman iptal edilebilir olduğunu anladıkları anlamlarına gelmektedir.

Eğer ebeveynler izni iptal ederlerse, bu kamu kurumunun izin aldığı zaman ile iznin geri çekilmesi arasında geçen zaman sürecinde meydana gelen eylemi iptal etmez.

Çocuğa özel eğitim ve ilgili hizmetler başlangıçta sağlandıktan sonra, eğer ebeveyn yazılı olarak izni iptal ederse, iznin iptal edilmesinden dolayı kamu kurumunun çocuğun eğitim kayıtlarında çocuğun özel eğitim ve ilgili hizmetleri aldığına dair herhangi bir ithafı değiştirme zorunluluğu yoktur.

IFSP Hizmetleri için Ebeveyn İzni:

Ebeveynler şu durumlarda yazılı olarak bilgilendirilmiş onay vermelidir:

- Çocuğun ve ailenin tüm taramaları, değerlendirmeleri ve tespitlerinde
- Erken müdahale hizmetleri temininin başlatılması ve ek değerlendirmelerde
- Yazılı iznin verilmemesi halinde yerel öncü kurum, ebeveyne aşağıdakileri sağlamak için makul çabayı sarf edecektir:
  - Ebeveynlerin değerlendirme ve tespitlerinin ya da mevcut olacak hizmetlerin doğasının tam bilincinde olmaları ve
  - Çocuğun değerlendirme ve tespitleri ya da hizmetleri yazılı izin olmadan alamayacağını anlamış olmaları.

Ebeveynin IFSP Hizmetlerini Reddetme Hakkı:

Programa uygun bir çocuğun ebeveyni, kendileri, çocuğu ya da diğer aile bireyleri için diğer erken müdahale hizmetlerini tehlikeye atmadan, erken müdahale hizmetini kabul ya da reddedebilir ve bu hizmeti önce kabul ettikten sonra reddedebilir. Bir ebeveyn, üç yaş ve üzerindeki bir çocuk için erken müdahale hizmetlerine devam etmeyi seçerse eğitimsel bir öge programa dâhil edilmelidir. Eğer ebeveyn eğitimsel ögeyi istemezse, erken müdahale hizmetlerini almaya uygun değildir.

İlk Değerlendirme İçin Ebeveyn İzni:

Kamu kurumu erken müdahale hizmetleri ya da özel eğitim ve ilgili hizmetler için uygun olup olmadığına dair bir çocuğa ilk değerlendirme yapabilmekten önce şunları yerine getirmelidir:

- Teklif edilen eylemin yazılı bildirimini ebeveynlere sağlamalı ve
- Ebeveyn iznini almalıdır.

Kamu kurumu çocuğun erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetlerin sağlanmasını gerektiren özürülü bir çocuk olduğuna karar verebilmek amacıyla yapılacak ilk değerlendirme için ebeveyninden bilgilendirilmiş izin sağlanması konusunda makul bir çaba göstermelidir.

Bir ebeveynin ilk değerlendirme için izin vermesi çocukları için erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetleri sağlamaları için de kamu kurumuna izin verdiği anlamına gelmez.

Hizmetler İçin Ebeveyn İzni:

Bir kamu kurumu bir çocuğa ilk kez erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetleri sağlamadan önce ebeveynlerden bilgilendirilmiş izin almak zorundadır. Bir kamu kurumu ebeveynlerin aşağıda belirtilen durumlarında IFSP ya da IEP ekibi tarafından tavsiye edilen erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetlerin ebeveynin izni olmadan çocuğa sağlanmasıyla ilgili bir anlaşma ya da resmi kararı temin etmek için uzlaşma ya da kanuni süreç prosedürlerini ebeveynlerin aşağıda belirtilen durumlarında kullanmamalıdır:

- Ebeveynlerin erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetlerin çocuğa sağlanması konusunda izin vermeyi reddetmeleri ya da;
- İlk defa özel eğitim ve ilgili hizmetlerin sağlanması konusunda izin verilmesi için yapılan bir talebe yanıt vermeyi reddetmeleri.

Eğer ebeveynler, çocuğun erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetleri ilk defa alması için izin vermeyi reddediyorsa ya da ebeveynler izin vermeleri için yapılan bir talebe yanıt vermiyorsa, kamu kurumu:

- Çocuğa ücretsiz uygun bir halk eğitimi (FAPE) sağlama zorunluluğunu ihlal etmemektedir ve
- Çocuk için Bireyselleştirilmiş Aile Servis Planı (IFSP) toplantısı ya da Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (IEP) toplantısı ya da bir IFSP/IEP geliştirmek zorunda değildir

Hizmetler İçin Ebeveyn İzninin İptali:

Eğer bir çocuğun ebeveyni, kamu kurumu özel eğitim ve ilgili hizmetleri ilk kez sağlamaya başladıktan sonra erken müdahaleye ya da özel eğitim ve ilgili hizmetlere devam sağlanması iznini yazılı olarak iptal ederse, o zaman kamu kurumu:

- Bu iznin iptalinden dolayı, çocuğun eğitim kayıtlarından, çocuğun özel eğitim ve ilgili hizmetleri almış olduğuna dair herhangi bir atfı silmek mecburiyetinde değildir;

- Erken müdahale ve özel eğitim ve ilgili hizmetleri çocuğa sağlamaya devam etmeyebilir, ancak erken müdahale ve özel eğitim ve ilgili hizmetlerini sağlamayı durdurmadan önce, ebeveynin tüm erken müdahale ve özel eğitim ve ilgili hizmetlerin durdurulması için yazılı talebine karşılık ebeveyne önceden yazılı bildirim sağlamalıdır.
- Çocuğa hizmetlerin sağlanabilmesi amacıyla bir anlaşma ya da resmi karar temin etmek için uzlaşma ya da kanuni süreç prosedürleri kullanamaz;
- Çocuğa FAPE sağlamak mecburiyetini özel eğitim ve ilgili hizmetleri sağlamaya devam etmediği için ihlal etmiş sayılmaz ve
- Çocuğun özel eğitim ve ilgili hizmetlerinin devam etmesi konusunda bir IEP Ekip toplantısı yapmak ya da bir IEP geliştirmek mecburiyetinde değildir.

İzinin iptali kamu kurumunun izin aldığı zaman ile iznin geri çekilmesi arasında geçen zaman sürecinde meydana gelen eylemi iptal ettirmez.

Sadece IFSP Çocuklarının Yeniden Değerlendirilmeleri için Gerekli Ebeveyn İzni:

Bir kamu kurumu, bir çocuğun kişisel değerlendirme ve tespitini yapmadan önce bilgilendirilmiş onam almak zorundadır. Ebeveynin izin vermemesi halinde yerel öncü kurum makul çabayı sarf ederek ebeveynlerin:

- Çocuğun mevcut değerlendirme ve tespitlerinin içeriğini tam olarak anladıklarından ve
- Çocuğun izin verilmeden değerlendirme ve tespitlerinin yapılmayacağını anladıklarından emin olmalıdır.

Ebeveynler yeni değerlendirmeler için izin vermezse kamu kurumu ebeveynin izin vermemesine karşılık olarak kanuni süreç prosedürlerini kullanamaz.

Sadece Çocukların ve Gençlerin IEP Uygunluklarının Yeniden Değerlendirilmesi için Gereken Ebeveyn İzni:

Bir kamu kurumu bir çocuğun kişisel değerlendirme ve tespitlerini yapmadan önce bilgilendirilmiş onam almak zorundadır. Kamu kurumu:

- Yeniden değerlendirme yapmak amacıyla ebeveyn izni almak için makul adımlar attıysa ve
- Ebeveyn yanıt vermediyse bu durum geçerli olmayacaktır.

Ebeveynler yeni değerlendirmeler için izin vermeyi reddederse, kamu kurumu, ebeveynin izin vermeyi reddetmelerine itiraz etmek için kanuni süreç prosedürleri kullanmaya yönelebilir, ama bunu yapmaya zorunlu değildir. İlk değerlendirmede de olduğu gibi, kamu kurumu eğer yeni değerlendirmeleri yapmayı reddederse, IDEA altındaki sorumluluklarını ihlal etmiş olmaz.

Ebeveyn İzni Almak için Makul Çaba Gösterildiğine Dair Belgeler:

Bir kamu kurumu ilk değerlendirmeleri yapmak, erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetleri ilk kez sağlamak, yeniden değerlendirmek ve ilk değerlendirilmeleri yapılacak devlet koruması altındaki çocukların ailelerini bulmak hususlarında ebeveyn izni elde etmek için makul bir çaba sarfettiğinin belgelerini elinde bulundurmaya zorundadır.

Belgeler, aşağıda belirtilenler gibi, kamu kurumunun ebeveyn iznini almak için yaptığı girişimleri gösteren bir kaydı içermelidir:

- Yapılan ya da yapılmaya teşebbüs edilen telefon aramalarının detaylı kayıtları ve o aramaların sonuçları;
- Ebeveynlere gönderilen mektupların kopyaları ve alınan tüm yanıtlar ve
- Ebeveynlerin evine ya da iş yerlerine yapılan ziyaretlerin detaylı kayıtları ve bu ziyaretlerin sonuçları.

Diğer İzin Koşulları:

Aşağıdaki durumlarda ebeveyn izni gerekmemektedir:

- Kamu kurumu çocuğunuzun değerlendirmesini ya da yeniden değerlendirmesini yapmak için mevcut verileri gözden geçirmeden önce ya da
- Kamu kurumu tüm çocukların ailelerinden testten ya da değerlendirmeden önce izin alınması gereken durumlar haricinde, tüm çocuklara verilen bir testi ya da değerlendirmeyi çocuğunuza uygulamadan önce.

Kamu kurumu, ebeveynin izin vermeyi reddetmesini esas alarak çocuğu diğer hizmet, fayda ya da aktiviteden mahrum edemez.

Bir ebeveyn çocuğunu masraflarını kendi karşılayarak özel bir okula kaydettirirse, bir kamu kurumu, bir çocuğun uygunluğunu belirlemek için uzlaşma ya da kanuni süreç prosedürlerini kullanamaz ve aşağıdaki durumlarda çocuğun denk hizmetleri almaya uygun olduğunu hesaba katmak zorunda değildir:

- Ebeveyn çocuğun ilk değerlendirme ya da yeniden değerlendirme yapılması için izin sağlamazsa ya da
- Ebeveyn, onay almak için yapılan bir talebe yanıt vermezse.

IDEA'nın ebeveynlerin onayını istediği eylemlere (ilk değerlendirme, hizmetlerin başlangıçta sağlanması ve yeniden değerlendirmeye tabi tutulması) yönelik olarak yapılması gereken eyleme ek olarak, Maryland yasası, bir IEP ekibinin bir ebeveynin yazılı onayını aşağıdaki maddeler için almalıdır:

- Çocuğu, bir Maryland Lisesi Diplomasına konu olmayan veya krediyi sağlamayan alternatif bir eğitim programına kaydetmek;
- Devletin alternatif müfredatıyla uyumlu alternatif eğitim değerlendirmesi için çocuğu tanımlamak ya da;
- COMAR 13A.08.04.05'de açıklandığı gibi çocuğun davranışını ele almak için IEP'ye kısıtlama veya gözaltını dahil etmek.

Ebeveyn, yukarıda listelenen önerilen eylemlerden herhangi birine yazılı izin vermezse, IEP ekibi toplantısından sonra en az beş (5) iş günü içinde ebeveynlere yazılı onay bildirimlerini göndermeli ve onları aşağıdaki hususlarda bilgilendirmelidir;

- Ebeveyn, önerilen eylemi kabul veya reddetme hakkına sahiptir; ve
- Ebeveyn, IEP ekip toplantısının on beş (15) iş günü içerisinde yazılı onay vermez veya yazılı olarak reddetmediyse, IEP ekibi önerilen eylemi uygulayabilir.

Ebeveyn, yukarıda listelenen önerilen herhangi bir işlemi onaylamayı reddederse, bu konuyu çözmek için IEP ekibi, Eğitim Maddesi § 8-413'te (arabuluculuk veya haklı süreç) listelenen anlaşmazlık çözümlene seçeneklerini kullanabilir.

VEKİL EBEVEYNLER

Yerel öncü kurum ya da yere okul sistemi, aşağıdaki durumlarda bir çocuğu temsil etmek için vekil bir ebeveyn tayin edecektir:

- Çocuğun ebeveyni tespit edilemezse;
- Kamu kurumu, makul çabalar gösterdikten sonra, çocuğun ebeveynini bulamaz; ya da
- Çocuk Maryland Eyaletinin koruması altındaysa.

Vekil Ebeveynler için Kriterler:

- Çocukla ilgili herhangi bir çıkar çatışması olmaması
- Çocuğu yeterli düzeyde temsil etmek için bilgi ve becerilere sahip olması
- Eyaletin bir çalışanı ya da erken müdahale ya da çocuğa ya da çocuğun ailesine diğer hizmetler sağlayan servis sağlayıcılarının bir çalışanı olmaması
- Vekil bir ebeveyn olmak için, maaşının bir kamu kurumu tarafından ödenmesi gerekçesiyle devlet dairesi elemanı olarak gözetilmemesi

Yerel öncü kurum ya da yerel okul sistemi, vekil ebeveyn atanması bilgisini, Eyalet Okulları Müfettişine ya da Müfettiş vekiline bildirecektir.

Vekil ebeveyn, bir çocuğu aşağıda belirtilen her konuda temsil edebilir:

- Çocuğun değerlendirmesi ve tespitlerinde;
- Yıllık değerlendirmeler ve periyodik incelemeler de dâhil olmak üzere, çocuğun IFSP'sinin geliştirilmesi ve uygulanmasında;
- Bir çocuğun IEP'sinin geliştirilmesi, incelenmesi ve düzeltilmesinde;
- Bir çocuğa ve çocuğun ailesine IFSP tarafından erken müdahale hizmetlerinin sürekli olarak sağlanmasında, ya da
- IEP yoluyla çocuğa özel eğitim ve ilgili hizmetlerin sağlanmasında.

Devlet Bakımı Altında Olan Çocukların İlk Değerlendirmelerinin Özel Kuralları:

Bir çocuk Devlet bakımı altında ise ve ebeveynleri ile birlikte yaşamıyorsa çocuğun özürü olup olmadığını belirlemek amacıyla ilk değerlendirme yapması için kamu kurumunun ebeveynlerden izin almaya aşağıdaki durumlarda ihtiyacı yoktur:

- Yeterince çabalayarak aramasına rağmen kamu kurumu çocuğun ebeveynini bulamıyorsa;
- Eyalet yasalarına göre, ebeveynlerin hakları feshedilmişse ya da
- Bir hâkim eğitimsel kararları verme ve ilk değerlendirme izni hakkını ebeveyninden başka birine atamışsa.

BAĞIMSIZ EĞİTİM DEĞERLENDİRMESİ

Bir ebeveyn, kamu kurumunun yaptığı değerlendirmeyi beğenmezse kamu kurumundan bağımsız birinin çocuğa değerlendirme yapmasını isteme hakkına sahiptir.

Tanımlar:

- Bağımsız eğitim değerlendirmesi demek, testlerin ve değerlendirme prosedürlerinin, çocuğun eğitimi ile sorumlu kamu kurumunda çalışmayan, uygun nitelikli personel tarafından yürütülmesi anlamına gelmektedir ve
- Kamu harcaması demek, kamu kurumunun ya tüm değerlendirme masrafını ödemesi ya da değerlendirmenin ebeveynler hiçbir ücret ödemediği sağlanması anlamına gelmektedir.

Ebeveynler IDEA kapsamında, aşağıdaki prosedürler çerçevesinde, çocuklarının bağımsız eğitim değerlendirmesini yaptırma hakkına sahiptir. Kamu kurumu, bağımsız eğitim talepleri üzerine ebeveynlere aşağıdaki bilgileri sağlayacaktır:

- Bağımsız bir eğitimsel değerlendirmenin nerelerde yapılabileceği ve
- Kamu kurumunun, bağımsız eğitimsel değerlendirme için geçerli kriterleri.

Kamu Kurumu Kriterleri:

Bağımsız bir eğitimsel değerlendirme kamu maliyetinde yapıldığında; değerlendirmenin yapıldığı yer ve yapan kişinin özellikleri dahil olmak üzere bağımsız eğitim değerlendirmesinin yapıldığı kriterler bir kamu kurumunun değerlendirme başlatırken kullandığı kriterler ile aynı ve bir ebeveynin bağımsız eğitimsel değerlendirme isteme haklarıyla muvafık olmalıdır. Bir kamu kurumu yukarıda belirtilen kriterler haricinde kamu maliyetindeki bağımsız bir eğitim değerlendirmesi için şartlar getiremez ya da süre koyamaz.

Bir Ebeveynin Kamu Maliyetinde Değerlendirme İsteme Hakkı:

Ebeveynler, bir kamu kurumunun yaptığı değerlendirmeye mutabık olmazlarsa, kamu maliyetinde bağımsız bir eğitimsel değerlendirme isteme hakkına sahiptirler. Ebeveynler kamu maliyetinde bağımsız bir eğitimsel değerlendirme talep ederlerse kamu kurumu gereksiz gecikme olmaksızın, ya:

- Yaptığı değerlendirmenin uygun olduğunu göstermek için bir kanuni süreç davası başlatmalıdır ya da
- Kamu kurumunun kanuni süreç davasında ebeveynlerin yaptırdığı değerlendirmenin, kamu kurumu kriterlerine uymadığını göstermesi haricinde, bağımsız bir eğitimsel değerlendirme kamu maliyetinde yapılmış olduğundan emin olmalıdır.

Kamu kurumu bir kanuni süreç davası başlatırsa ve verilen son karar kamu kurumunun değerlendirmesinin uygun olduğuna dair ise, kamu maliyetinde olmamak kaydıyla ebeveynlerin hala bağımsız bir eğitimsel değerlendirme isteme hakkı mevcuttur.

Ebeveynler bir bağımsız eğitimsel değerlendirme talep ederse, bir kamu kurumu ebeveynlere neden kamu değerlendirmesine itiraz ettiklerini sorabilir. Ancak, ebeveynlerin yanıt vermesi zorunlu değildir ve bu durumda kamu kurumu bağımsız eğitimsel değerlendirmeyi kamu maliyetinde sağlamayı ya da kamu kurumunun değerlendirmesini savunmak için bir kanuni süreç davası başlatmayı sebepsiz yere geciktiremez.

Ebeveynin Başlattığı Değerlendirme:

Ebeveynler masraflarını kendileri karşılayarak vasıflı profesyonellere bağımsız bir eğitim değerlendirmesi yaptırma hakkına her zaman sahiptirler. IFSP/IEP ekibi, çocuğa FAPE sağlamak hususunda karar alırken ebeveynin başlattığı özel maliyetli değerlendirme bilgilerini kamu kurumu

kriterlerini karşıladığı sürece kabul etmekle yükümlüdür. Ebeveynin başlattığı özel değerlendirme sonuçları ayrıca çocukla ilgili açılan davada delil olarak sunulabilir.

Bir İdari Hakim (ALJ)'in Değerlendirme Yapılmasını Talep Etmesi:

İdari Davalar Dairesindeki bir İdari Hakim (ALJ) hukuk davasının bir parçası olarak bağımsız bir eğitimsel değerlendirme yapılmasını talep ederse, değerlendirme kamu maliyetinde yapılmalıdır.

BİLGİLERİN GİZLİLİĞİ

Ebeveynler çocuklarının kayıtlarını incelemek ve kamu kurumundan varsa kayıtlardaki yanlışları düzeltmesini istemek hakkına sahiptir. Ebeveynler çocukları hakkında bilgilerin açıklanmasına izin verme hakkına sahiptir ancak bazı durumlarda izin gerekli değildir. Ebeveynler kamu kurumundan çocuklarının erken müdahale ya da eğitimsel kayıtlarını gizli tutmalarını ve kayıtlara artık ihtiyaç kalmadığında çocuklarının eğitimsel bilgilerini imha etmelerini isteme hakkına sahiptir.

Tanımlar:

İmha etmek, kişisel kimlik bilgilerinin bilgilerden çıkarılması ya da fiziksel olarak ortadan kaldırılması anlamına gelmekte olup kimlik bilgilerinin daha fazla ifşa olmaması anlamı taşımaktadır.

Eğitim kayıtları, erken müdahale kayıtları da dahil olmak üzere, 34 Federal Düzenlemeler Kanunu bölüm 99 (1974 Aile Eğitimsel Hakları ve Gizlilik Yasasını [FERPA] yürürlüğe koyan yönetmelikler) kapsamında "eğitim kayıtları" tanımında bulunan kayıtlar anlamını taşımaktadır.

Katılımcı kurum demek, kimlik bilgilerini toplayan, bulunduran ya da kimlik bilgilerini kullanan ya da bilgilerin IDEA'nın Bölüm B ya da Bölüm C kapsamında elde edildiği kurum anlamını taşımaktadır.

Kimlik bilgileri aşağıdakileri içermektedir:

- Çocuğun adı, çocuğun ebeveynleri ya da diğer aile üyeleri;
- Çocuğun adresi;
- Çocuğun sosyal güvenlik numarası gibi bir kimlik bilgisi ya da
- Çocuğu yeteri kadar kesin tanımaya olanak tanıyacak kişisel özelliklerin ya da diğer bilgilerin bulunduğu bir liste.

Tedbirler:

Her katılımcı kurum toplama, saklama, açıklama ve imha safhalarında kimlik bilgilerinin gizliliğini muhafaza edecektir. Kamu kurumunun bir görevlisi kimlik bilgilerinin gizliliğini muhafaza etmekle mükelleftir. Bu yöntemsel tedbirlerin gereksinimlerine ek olarak, federal yasalar ve Eyalet yasaları ve yönetmelikler de eğitim kayıtlarının korunmasına hükmeder. Kimlik bilgilerini toplayan ya da kullanan tüm kamu personeli, kimlik bilgilerinin gizliliği konusunda Eyalet politikaları ve prosedürleri hakkında eğitim almalıdır. Katılımcı kurumların her biri kamu incelemesi için kimlik bilgilerine erişimi olabilen tüm kurum elemanlarının adlarını ve görevlerini içeren güncel bir listeyi ellerinde bulunduracaktır.

İzin:

Kamu kurumu, IDEA kapsamında bilgileri toplayan ya da kullanan katılımcı kurumların yetkilileri haricinde birine kimlik bilgilerini açıklamadan önce ya da IDEA kapsamında özürli bir çocuğa

FAPE sağlama gereksinimlerini karşılamak haricinde her türlü amaç için ebeveyn izni almalıdır. Özürlü çocuğun işlediği suçun bildirilmesiyle ilgili emniyet teşkilatı ve adli makamlara sevk ve alınan tedbirler bölümünde vurgulanan açıklamalar, nakile FERPA tarafından izin verildiği ölçüde ebeveyn izni gerektirmez..

Kamu kurumu, FERPA kapsamında izin verilmesinin haricinde, katılımcı kurumlara ebeveyn izni olmadan eğitim kayıtları bilgilerini sağlayamaz. MSDE kamu kurumları için Eyaletin politikalarının ve prosedürlerinin uygulandıklarından ve IDEA ve FERPA uyarınca gizlilik gereksinimlerinin karşılandığından emin olmak için kullandığı, yaptırımlar dahil politikalar ve prosedürler geliştirmiştir.

Her kamu kurumunun, ebeveynleri tam olarak bilgilendirmek için sağlanan bildirim ne kadar yeterli olduğu konusunda kimlik bilgilerinin gizlilik gereksinimleri hakkında, aşağıdakiler de dahil olmak üzere, yerinde prosedürleri olması gerekir:

- Eyalette yaşayan farklı toplulukların ana dillerinde sağlanan bildirim bir açıklaması
- Kimlik bilgileri bulundurulmuş çocukların bir açıklaması ve aranan bilgilerin türleri;
- Katılan kurumların, kimlik bilgilerinin saklanması, üçüncü şahıslara ifşası, muhafazası ve imhası ile ilgili uygulaması gereken politika ve prosedürlerinin özeti;
- Bir ebeveynin izin vermeyi reddetmesi durumunda kullanılacak politika ve prosedürlerin bir açıklaması ve
- FERPA ve 34 Federal Düzenlemeler Kanunu §99'da uygulanan yönetmelikler kapsamında ki haklar dahil olmak üzere, ebeveynlerin ve çocukların bu bilgiler konusundaki haklarının bir açıklaması,

Büyük bir kimlik belirleme, yer belirleme ya da değerlendirme aktivitelerinden herhangi birini yapmadan önce gazete veya diğer medyalarda ya da her ikisinde ebeveynleri aktiviteden haberdar etmek üzere bir tebliğ yeterli sayıda basılmalı ya da duyurulmalıdır.

Erişim Hakları:

Yerel öncü kurum, erken müdahale hizmetleri alan çocuklar ve aileleri için, çocuklarının erken müdahale kaydının bir kopyesini, ebeveynlere ücretsiz olarak temin etmek zorundadır.

Her kamu kurumu, kamu kurumu tarafından çocukların kimlik belirlemesi, değerlendirmesi ve okul yerleşimi, IFSP gelişimi ve uygulaması ve FAPE sağlanması ile ilgili toplanan, bulundurulmuş ya da kullanılan eğitim kayıtlarını kontrol etmesi ve incelemesi için ebeveynlere izin verecektir. IFSP den hizmet alan çocuklar ve aileleri için yerel öncü kurum gecikmeden ve IFSP ile ilgili herhangi bir toplantıdan ya da davadan önce ve talepten en geç 10 gün sonra bu talebi yerine getirecektir. IEP den hizmet alan çocuklar ve aileleri için yerel öncü kurum gecikmeden ve IEP ile ilgili herhangi bir toplantıdan ya da davadan önce ve talepten en geç 45 gün sonra bu talebi yerine getirecektir.

Bir ebeveynin eğitimsel kayıtları kontrol ve inceleme hakkı, bu bölüm altında ebeveynin aşağıdaki haklarını da içerir:

- Kayıtların açıklanması ve yorumlanması talebine karşılık kamu kurumundan cevap almak
- Kayıt kopyalarının sağlanmaması ebeveyni kayıtları kontrol etmek ve inceleme hakkından mahrum ettiyse, kamu kurumundan kayıt kopyalarını talep etmek ve
- Ebeveyn vekilinin kayıtları kontrol etmesi ve incelemesi.

Bir kamu kurumu, vesayet, ayrılık ve boşanma gibi konuları kapsayan Eyalet yasaları çerçevesinde ebeveynin yetkisi olmadığından haberdar edilmesi durumunun haricinde, ebeveynin çocuğunun kayıtlarını kontrol ve inceleme yetkisi olduğunu varsayabilir..

Erişim Kayıtları:

Her kamu kurumu ebeveynlerin ve kamu kurumu yetkililerinin dışında IDEA B ve C Bölümleri kapsamında toplanan, bulundurulmuş ya da kullanılan eğitim kayıtlarına erişimi olan kişilerin isim, erişim izni edinme tarihi ve kaydı kullanma amacı bilgileri dahil olmak üzere kaydını tutacaktır. Eğer herhangi bir eğitim kaydı birden fazla çocuk ile ilgili bilgi içeriyorsa, o çocukların ebeveynleri sadece kendi çocukları ile ilgili bilgileri kontrol ve inceleme ya da sadece o bilgilerle bilgilendirilme haklarına sahiptir. Her kamu kurumu talep üzerine, kamu kurumu tarafından toplanan, bulundurulmuş, ya da kullanılan eğitim kayıtlarının türlerini ve yerlerini içeren bir listeyi ebeveynlere sağlayacaktır. Her kamu kurumu ücret ebeveynin eğitim kayıtlarını kontrol ve inceleme hakkını ihlal etmediği sürece sağladığı kayıt kopyalarından ücret talep edebilir. Bir kamu kurumu, eğitim kayıtlarında bilgi aramak ya da bilgiye erişmek için bir ücret almayacaktır.

Ebeveynin Talebi Üzerine Kayıtların Düzeltilmesi:

Bir ebeveyn, IDEA kapsamında toplanan, bulundurulmuş ya da kullanılan eğitim kayıtları bilgilerinin yanlış ya da yanıltıcı ya da çocuğun gizlilik ya da diğer haklarını ihlal ettiğine inanıyorsa bu bilgileri bulduran kamu kurumundan bilgileri değiştirmesini isteyebilir. Kamu kurumu talebi aldıktan sonra makul bir süre içinde ebeveynin talebi doğrultusunda bilgileri değiştirip değiştirmeyeceğine karar verir. Kamu kurumu, talep doğrultusunda bilgiyi değiştirmeyi reddederse, bu kararını ebeveynine bildirecek ve ebeveynine eğitim kayıtlarında bulunan bilgiye itirazda bulunmak için dava açma hakkının olduğunu söyleyecektir. Eğitim kayıtlarında bulunan bilgilere itiraz etmek için açılan dava, 34 Federal Düzenlemeler Kanunu §99.22'de olduğu gibi, FERPA prosedürlerine uygun olarak görülmelidir.

Kamu kurumu talep üzerine, eğitim kayıtlarının yanlış, yanıltıcı olmadığından ya da çocuğun gizlilik ya da diğer haklarını ihlal etmediğinden emin olmak için, ebeveynine eğitim kayıtlarında bulunan bilgilere itiraz edebilmesi amacıyla bir dava açma imkanı tanıyacaktır. Kamu kurumu dava sonucunda bilgilerin yanlış, yanıltıcı ya da çocuğun gizlilik ya da diğer haklarını ihlal ettiğine karar verirse, bilgilerde gerekli düzenlemeleri yapacak ve bu düzenlemelerden ebeveyni yazılı olarak haberdar edecektir. Eğer dava sonucunda kamu kurumu bilgilerin yanlış ya da yanıltıcı ya da herhangi bir şekilde çocuğun gizlilik ve diğer haklarını ihlal etmediğine karar verirse, ebeveynine, çocuklarının kaydına bilgi hakkında yorumlarını içeren bir beyanat ya da kamu kurumunun kararına neden itiraz ettiklerini açıklayan bir yorum ekleme hakkı olduğunu bildirecektir. Çocuğunuzun kayıtlarına eklenen herhangi bir açıklama:

- Kayıt ya da itiraz edilen bölüm kamu kurumunda bulunduğu müddetçe kamu kurumu tarafından çocuğunuzun kaydının bir parçası olarak muhafaza edilmeli ve
- Çocuğun kaydının bir kopyasını isteyen her hangi bir tarafın ya da itiraz edilen bölümün açıklamasını içermelidir.

İmha Prosedürleri:

Kamu kurumu, IDEA kapsamında toplanan, bulundurulmuş ve kullanılan kimlik bilgilerinin erken müdahale ya da eğitim hizmetleri için artık gerekmediğini ebeveynlere bildirmekle mükelleftir. Bilgiler, ebeveynlerin talebi üzerine imha edilmelidir. Ancak, çocuğun adının, adresinin ve telefon numarasının kaydı, çocuğun notları, devamlılık kayıtları, aldığı dersler, tamamladığı sınıf seviyeleri ve bitirdiği yıl, süresiz olarak muhafaza edilebilir.

Çocuk Hakları:

FERPA yönetmelikleri uyarınca çocuğun eğitim kayıtları ile ilgili ebeveyn hakları, özürsüzlük durumu Eyalet yasalarıyla çocuğu ehliyetli kılmadıkça, 18 yaşına geldiğinde çocuğa aktarılır. IDEA'nın Bölüm B kapsamındaki ebeveyn hakları, çocuk reşit olduğunda çocuğa aktarıldıysa, eğitimsel kayıtlar ile ilgili haklar da çocuğun kendisine aktarılmalıdır. Ancak, kamu kurumu ebeveyn ve çocuğa, IDEA kapsamında gerekli her türlü bildirimini sağlamalıdır. Lütfen daha detaylı bilgi için, Ebeveyn Haklarının "Reşit olma Yaşında Çocuğa Aktarılması bölümüne" başvurun.

Disiplin Bilgileri:

Bir kamu kurumu, çocuğun geçmişte ya da günümüzde aldığı disiplin cezalarını içeren bir belgeyi tıpkı özürsüzlük olmayan bir çocuğun disiplin cezalarını ekleyip aktardığı gibi kayıtlarına ekleyebilir ve disiplin cezasının içeriğini aktarabilir. Belgede çocuğun disiplin cezası gerektiren hareketlerinin açıklaması, verilen disiplin cezasının içeriği ya da çocuğun ya da çocukla ilgili diğer şahısların güvenliğini ilgilendiren diğer bilgiler bulunabilir. Çocuk bir okuldan başka bir okula aktarılsa çocuğun aktarılan kayıtları mevcut IEP bilgilerini ve mevcut ya da daha önce almış olduğu disiplin cezalarının her ikisini birden içermelidir.

ENGELLİ ÇOCUKLARIN DİSİPLİNİ

Aşağıda verilen bilgiler, Süresi uzatılmış IFSP ya da bir IEP yoluyla hizmet alan 3 ila 21 yaşları arasındaki engelli çocuklar için geçerlidir.

Ebeveynler kamu kurumu çocuklarına karşı belirli bir disiplin cezası uyguladığında belirli prosedür ve koruma haklarına sahiptir. Kamu kurumu, öğrenci davranış kurallarını ihlal ederek eğitim yılı içerisinde 10 gün uzaklaştırma cezası alan çocuğa, ceza bitiminden sonra eğitim hizmetleri sağlamalıdır.

Tanımlar:

Bu kısmın amaçları için, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- Kontrole tabi madde, Kontrole Tabi Maddeler Yasasının (21 Birleşik Devletler Kanunnamesi 812(c)) 202(c) bölümündeki I, II, III, IV ya da V programları kapsamında tanımlanan bir uyuşturucu ya da diğer madde anlamına gelir.
- Yasa dışı uyuşturucu, kontrole tabi bir madde anlamına gelir, ancak yetkili sağlık uzmanı gözetiminde yasal olarak bulundurulmuş ya da kullanılan yahut ta IDEA kapsamında ya da federal yasaların diğer tüm hükümleri kapsamında diğer bir yetkilinin gözetiminde yasal olarak bulundurulmuş ve kullanılan bir maddeyi içermez.
- Silah, Amerika Birleşik Devletleri Kanunnamesi, başlık 18 bölüm 930 birinci fıkranın (g) (2) numaralı paragrafı altında "tehlikeli silah" terimine addedilen anlamı taşır.
- Ciddi bedensel yaralanma, önemli ölüm tehlikesi, aşırı fiziksel ağrı, müzmin ve belirgin şekil bozukluğu, ya da vücut uzuvlarından, organlarından birinin işlevinin ya da ussal yetinin müzmin olarak kaybı anlamına gelmektedir. (18 Amerika Birleşik Devletleri Kanunnamesi 13645(h)(3)).

Okul Personelinin Yetkileri:

Okul personeli engelli çocuğu on gün geçmemek kaydıyla davranış kurallarının bir maddesini her ihlal ettiğinde tüm çocuklara uygulanan disiplin kuralları dahilinde okuldan uzaklaştırılabilir. Bu uzaklaştırma çocuğun mevcut okulundan :

- Geçici bir alternatif eğitim ortamına;
- Başka bir ortama; ya da
- Geçici olarak uzaklaştırılmasına sebebiyet verecekse gerçekleştirilmez.

Uzaklaştırmalar (her seferinde 10 gün ya da daha kısa) bir eğitim yılında 10 günden fazlaysa, çocuğunuzun IFSP ya da IEP ekibi çocuğun genel eğitim müfredatına katılması ve IEP hedeflerini yerine getirmesi için gereken hizmetleri belirler.

Okul personeli, yerleşim değişikliğinin, davranış kurallarını ihlal eden engelliliği olan bir çocuk için uygun olup olmadığını belirlemek için durum bazında benzersiz koşulları göz önüne alabilir. Yerleşim değişikliği, ardışık 10 günden uzun süre programdan çıkarılmayı veya bir model oluşturan bir dizi programdan çıkarılmayı içerir. Disiplin cezası, yerleştirme değişikliği ile sonuçlandığında, kamu ajansı kamu kurumunun kararını verdiği günü bildirir ve bu bildirim yöntemsel tedbirler belgesini içermelidir.

Davranış Sebebinin Belirlenmesi:

Davranış kuralları ihlalden dolayı çocuğun yer değiştirmesiyle ilgili verilen herhangi bir kararın ardından 10 okul günü içinde ebeveyn ve çocuğun IFSP ekibi çocuğun dosyasındaki IFSP ya da IEP bilgileri, öğretmen gözlemleri ve ebeveynin sağladığı diğer ilgili tüm bilgileri incelemeli ve söz konusu davranışın:

- Çocuğun engeli ile doğrudan ve önemli bir bağlantısının olup olmadığını ya da
- Kamu kurumunun, çocuğun IFSP ya da IEP'sini uygulamadığından dolayı vuku bulduğunu saptamalıdır.

IEP ekibi, yukarıdaki açıklamaların herhangi birinin geçerli olduğunu belirlerse, davranışın, çocuğun engeli ile ilgili tezahür ettiği belirlenir.

Davranış çocuğun engelinden dolayı tezahür ettiyse IFSP ekibi ya da IEP ekibi şunları yapmalıdır:

- Kamu kurumu daha önce yapmadıysa, çocuk için işlevsel davranış değerlendirmesi yapmalı ve bir davranışa müdahale planı uygulamalıdır;
- Çocuğun, eğer öyle bir plan mevcutsa, davranışa müdahale planını inceleyin ve davranış belirtmek için gerekli değişiklikleri yapın ve
- Ebeveynlerin ve kamu kurumunun çocuğun müdahale planını değiştirmenin bir parçası olarak çocuğun bulunduğu yerde kalmasını onaylamalarının haricinde çocuğu geldiği kuruma geri gönderin. Çocuk uyuşturucu ve silah kullanımı, ya da ciddi bir yaralanmadan dolayı bir geçici eğitim kurumuna yollanmışsa bu durum geçerli olmayacaktır.

Eğer davranış çocuğun engelinden dolayı tezahür etmediyse, okul personeli çocuğu eğitim hizmetlerinin devam etmesi koşuluyla, diğer çocukları cezalandırdıkları gibi cezalandırabilir.

Kurum Değişirme:

Çocuk 10 günden fazla uzaklaştırılma cezası almanın ardından başka bir yere yerleştirilir. Davranışın çocuğun engeline bağlı olup olmadığına ya da uyuşturucu ve silah kullanımı ya da ciddi

yaralanmadan ötürü bir geçici alternatif eğitim kurumuna (IAES) yerleştirilmesine bakmaksızın çocuk genel eğitim müfredatına devam etmek ve IEP de belirlenen hedefleri yerine getirmek için başka bir kurumda olmasına rağmen hizmetleri almaya devam edecektir. Çocuk aynı zamanda davranış bozukluğunu belirtmek için tasarlanmış işlevsel bir davranış değerlendirmesi ve davranışa müdahale hizmetlerini davranışın bir daha tezahür etmemesi için gerektikçe almak zorundadır. IEP ekibi, uygun hizmetleri ve hizmetlerin sağlanacağı konumları belirler.

Geçici bir Alternatif Eğitim Kurumu:

Okul personeli aşağıdaki durumlarda çocuğu en fazla 45 okul günü olmak üzere davranışın çocuğun engeli nedeniyle tezahür edip etmediğine bağlı olmaksızın, geçici bir alternatif eğitim kurumuna yollayabilir;

- Çocuk eyalet ya da yerel kamu kurumunun yetkisindeki bir okula ya da okul içerisinde, okul alanında ya da okul müsameresine silahla giderse ya da üzerinde silah taşırsa;
- Çocuk eyalet ya da yerel kamu kurumunun yetkisindeki bir okuldayken, okul alanı içerisindeyken ya da bir okul müsameresine katılırken bilerek yasa dışı uyuşturucu bulundurur ya da kullanırsa ya da satarsa veyahutta kontrole tabi maddeyi satmaya çalışırsa
- Çocuk eyalet ya da yerel kamu kurumunun yetkisindeki bir okuldayken ya da okul alanı içerisindeyken ya da bir okul müsameresindeyken başka bir şahsın ciddi bir şekilde yaralanmasına sebebiyet veriyse.

Disiplin Cezasının Temyizi:

Eğer ebeveynler davranış sebebini belirlenmesi kararını ya da çocuğun başka bir kuruma gönderilmesini ilgilendiren disiplin cezası kararlarına muhalefet ederse İdari Davalar Dairesi (OAH) ve kamu kurumuna bir şikayet dilekçesi sunabilirler. Kamu kurumu, çocuğun mevcut yerleştirmesinin önemli ölçüde çocuğun ya da diğerlerinin yaralanmasıyla sonuçlanacağına inanırsa OAH ve ebeveynler hakkında şikayette bulunabilir.

Bir İdari Hakim, bu belgenin "İhtilafların Çözümü" kısmında tarif edilen prosedürler gereğince davayı görür. Dava şikayet dilekçesi verildikten sonraki 20 okul günü içerisinde görülecek ve davadan sonra 10 okul günü içerisinde sonuçlandırılacaktır.

Disiplin cezasının temyizinde karar verirken idari hakim:

- Çocuğu uzaklaştırıldığı kuruma geri yollayabilir ya da
- Eğer idari hakim, çocuğun mevcut yerleştirmesinin çocuğa ya da diğerlerine zarar vereceğine karar verirse, 45 okul gününden fazla olmamak kaydıyla, uygun bir geçici alternatif eğitim kurumuna çocuğun gönderilmesi hükmünü verebilir.

Ebeveynler, ya da kamu kurumu tarafından bir dava şikayet dilekçesi talep edildiğinde, ebeveynler ve kamu kurumunun uzlaşmalarının haricinde çocuk idari hakim kararına ya da verilen zaman süresinin bitimine kadar (45 okul gününden fazla olmamak üzere), hangisi daha önce gelirse, geçici alternatif eğitim kurumunda kalır.

Uygunluğu Henüz Belirlenmemiş Çocuk:

Özel eğitim için uygunluğu belirlenmemiş ve herhangi bir davranış kuralına uymamış olan çocuklar eğer kamu kurumu, davranışın meydana gelmesinden önce, çocuğun engeli olduğuna dair bilgi sahibi ise tüm korumalardan faydalanabilirler. Aşağıdaki durumlarda kamu kurumu çocuğun engeli olduğundan haberdardır:

disiplin cezası verilen davranış oluşmadan önce

- Ebeveynler, kamu kurumunun yöneticilerine ya da idari personeline ya da çocuğun öğretmenine, çocuklarının özel eğitim ve ilgili hizmetlere ihtiyacı olduğunu yazılı olarak bildirip, endişelerini dile getirdilerse;
- Ebeveynler bir değerlendirme talep ettilerse ya da
- Çocuğun öğretmeni ya da diğer okul personeli çocuğun davranışlarından duydukları endişelerini doğrudan özel eğitimin direktörüne ya da kamu kurumunun yönetici personeline söyledilerse.

Aşağıdaki durumlarda, kamu kurumunun bilgisi yok sayılır:

- Ebeveynler, kamu kurumunun çocuğu değerlendirmesine izin vermedilerse;
- Ebeveynler, kamu kurumunun çocuğa özel eğitim hizmeti sağlamasına izin vermedilerse; ya da
- Çocuk değerlendirildi ve IDEA kapsamında, çocuğun engelli olmadığı belirlendi.

Eğer kamu kurumunun, disiplin cezasını vermeden önce çocuğun engelli olduğu konusunda bir bilgisi yoksa çocuk benzer davranışlarda bulunan engelsiz çocuklar ile aynı disiplini cezasını alabilir.

Eğer bir ebeveyn çocukların disiplin altında olduğu zaman sürecinde değerlendirme talebinde bulunmuşsa, değerlendirme hızlandırılmalıdır. Sonuçları beklerken, çocuk, okul yetkilileri tarafından belirlenen eğitim kurumunda kalır. Ebeveynlerin sağladığı bilgiler ve kamu kurumunun değerlendirmesine dayanarak, çocuğun engelli olduğu belirlenirse, kamu kurumu özel eğitim ve ilgili hizmetleri ve engelli çocukların disiplini ile ilgili tüm yöntemsel tedbirleri çocuğa sağlamakla mükelleftir.

Emniyet Teşkilatı ve Adli Makamlara Sevk ve Alınan Tedbirler:

IDEA, kamu kurumlarının bir suçu uygun yetkililere ve emniyet teşkilatına bildirilmesini engellemez. Adli makamlar, engelli bir çocuk tarafından işlenen suçlara federal ve Eyalet yasalarını uygulayarak sorumluluklarını yerine getirebilirler. Suçu rapor eden herhangi bir kurum, COMAR 13A.08.02, Öğrenci Kayıtlarının izin verdiği ölçüde, ebeveynin izniyle ya da kurallarda belirtildiği üzere ebeveyn izni gerektirmeyen istisnai durumlarda, çocuğun özel eğitim ve disiplin kayıtlarını uygun mercilere temin edecektir.

ÇOCUKLARIN ÖZEL OKULLARA KAMU MALİYETİNDE EBEVEYN TARAFINDAN TEK TARAFLI YERLEŞTİRİLMELERİ

IDEA, kamu kurumu uygun bir halk eğitimini (FAPE) çocuğa sağladıysa ve çocuğun ebeveynleri çocuklarını özel okula göndermeyi tercih ettiyse kamu kurumunun özel okulda okuyan engelli bir çocuğun erken müdahale ya da özel eğitim ve ilgili hizmetler dahil eğitim masraflarını karşılamasını zorunlu kılmaz.

IDEA, kamu kurumu uygun bir halk eğitimini (FAPE) çocuğa sağladıysa ve çocuğun ebeveynleri çocuklarını özel okula göndermeyi tercih ettiyse kamu kurumunun özel okulda okuyan engelli bir çocuğun özel eğitim ve ilgili hizmetler dahil eğitim masraflarını karşılamasını zorunlu kılmaz. Ancak kamu kurumu, federal düzenlemelere uygun olarak, çocuğu, ebeveynleri tarafından özel okullara yerleştirilen çocukların nüfusuna dahil edecektir. Ebeveynler ve kamu kurumu arasındaki

FAPE ve mali sorumluluklarla ilgili anlaşmazlıklar IDEA kapsamındaki dava şikayeti prosedürlerine tabidir. Daha detaylı bilgi için lütfen "Anlaşmazlıkların Çözümü" bölümüne bakınız.

Engelli bir çocuk, bir kamu kurumunun yetkisi kapsamında daha önce özel eğitim ve ilgili hizmetleri almışsa, ve ebeveynler çocuğunu özel bir anaokuluna, ilkokula, ya da orta okula kamu kurumunun izni ya da sevki olmadan kaydettirmişse, bir idari hakim ya da mahkeme, kamu kurumu kayıttan önce çocuğa gereken sürede FAPE sağlamadığı için kamu kurumunun çocuğun okul masraflarını karşılamasını isteyebilir ve bu durumda çocuğun özel okulda okuması uygundur. Bir idari hakim ya da mahkeme, kamu kurumlarının sağladığı eğitim için geçerli olan Eyalet standartlarına uymasa bile, ebeveynin yaptığı okul yerleştirmesini doğru bulabilir.

Geri Ödeme Sınırlaması:

Aşağıdaki durumlarda geri ödeme, idari hakim ya da mahkeme tarafından reddedilebilir:

- Çocuklarını devlet okulundan almadan önce ebeveynlerin katıldığı en son IEP ekip toplantısında, ebeveynler, endişelerini ve çocuklarını özel bir okula kamu maliyetinde yazdırma niyetlerini bildirmek de dahil olmak üzere, kamu kurumunun çocuğa FAPE sağlayarak önerdiği yerleştirmeyi reddettiklerini IEP ekibine bildirmemeleri; ya da
- Ebeveynlerin çocuklarını kamu okulundan çekmeden en az on (10) iş günü (buna tatile denk gelen iş günleri de dahildir) önce, çocuklarının kamu yerleştirmesi endişesi de dahil olmak üzere kamu kurumuna, çocuklarını çekme niyetlerini yazılı olarak bildirmemeleri ya da
- Kamu kurumu ebeveynlerin çocuklarını kamu okulundan çekmeden önce yazılı bir bildiriyle çocuğu değerlendirme niyetini ebeveynlere bildirdiyse (değerlendirmenin amacının uygun ve makul olduğunu bildiren bir açıklama da dahil olmak üzere) ancak ebeveynler çocuğun değerlendirmesini yaptırmadıysa ya da
- Ebeveynlerin tutumlarında adli yollardan sebepsizlik görüldüyse.

Yukarıda belirtilen bildirim gereksinimlerine rağmen, geri ödeme maliyeti:

- Aşağıda belirtilen nedenler mevcutsa, ebeveynlerin bildirim sağlamadıklarından dolayı azaltılamaz, ya da reddedilemez:
  - Kamu kurumu, ebeveynlerin bildirim vermesini engellediyse,
  - Yukarıda tanımlandığı gibi IDEA bildirim gereksinimleri kapsamında, ebeveynler yazılı bildirim almadıysa,
  - Bildirim gereksinimlerine uymak, çocuğa fiziksel zararlar sonuçlanacak gibiyse ve
- Aşağıdaki durumlarda, böyle bir bildirim sağlanmadığında, bir mahkemenin ya da bir idari hakimin takdirine kalmış olarak (miktar) azaltılmaz ya da reddedilmez:
  - Ebeveynler okur yazar değil ve İngilizce yazamıyorlarsa, ya da
  - Bildirim gereksinimlerine uymak, muhtemelen çocuğun ciddi duygusal zarar görmesine neden olursa.

REŞİTLİĞE ERİŞİMDE EBEVEYN HAKLARININ TRANSFERİ

Maryland'da ebeveyn hakları reşit olduklarında sınırlı durumlar dışında engelli çocuklara transfer edilmez.

Maryland yasaları uyarınca, belirli sınırlı durumlarda, IDEA kapsamında ebeveynlere tanınan haklar, engelli bir çocuğa transfer edilir. Eğer çocuk Eyalet yasaları altında ehliyetsiz olarak

addedilmemişse ve aşağıdaki durumlar ile ilgili belgeler varsa, çocuk 18 yaşına ulaştığında bu transfer yapılır:

- Ebeveynler bulunamıyor ya da bilinmiyorsa ve çocuk ebeveyn haklarının vekil bir ebeveyne aktarılmasından ziyade, çocuğa transfer edilmesini talep ediyorsa;
- Ebeveynler bir önceki yıl, çocukların özel eğitimiyle ilgili karar verme sürecine kamu kurumunun tüm çabalarına rağmen katılmadıysa;
- Ebeveynler, çocukların özel eğitimiyle ilgili karar verme sürecine katılmayı katiyetle reddettilerse;
- Ebeveynler, biri ya da her ikisi, hastanede uzun süreli tedavi, akıl hastanesine yatma, ya da ciddi hastalık ya da sakatlık nedenleriyle çocuğun özel eğitimiyle ilgili karar verme sürecine katılmadıysa ve haklarının çocuğa transfer edilmesine izin verdilerse;
- Ebeveynler, kontrolleri dışında gelişen olağanüstü durumlar yüzünden çocuğun özel eğitimi ile ilgili karar verme sürecine katılamazlarsa ve ebeveynler haklarının çocuğa transfer edilmesine izin verdilerse ya da
- Çocuk, ebeveynlerinin evinde yaşamıyorsa ve başka bir kamu kurumunun himayesinde ya da velayetinde değilse.

Engelli çocuğun birlikte yaşadığı ebeveynleri, 18 yaşına geldiğinde çocuğa hakların devrini onaylamazsa ve çocuk Eyalet yasaları altında ehliyetsiz olarak hükümlendirilmemişse, hakların transfer edilip edilmemesi konusunda, her iki taraf da şikayet davası açabilir.

Engelli bir çocuk, federal ve Eyalet yasaları ve yönetmeliklerine uygun olarak vekil bir ebeveyn tarafın dan temsil edilirse, kamu kurumu, federal ve Eyalet yasaları ve yönetmeliklerine uygun olarak gönderilmesi gereken tüm yazılı bildirimleri, hem çocuğa hem de ebeveyn temsilcisine göndermekle mükelleftir. IDEA kapsamında ebeveyn vekiline verilen diğer tüm haklar, çocuk eğer Eyalet yasaları altında ehliyetsiz olarak hükümlendirilmemişse ve çocuk hakların transferini talep ederse, çocuğa transfer edilir.

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Aşağıdaki prosedürler, bir çocuğun erken müdahalesi ya da özel eğitim programı ve ilgili hizmetler konusundaki anlaşmazlıkları çözmek için, ebeveynler ve kamu kurumlarına sağlanan yöntemleri tanımlamaktadır. Bu seçenekler uzlaşma, Eyalet şikayeti, ve dava şikayetini içerir.

Uzlaşma:

Uzlaşma, engelli bir çocuğu olan ebeveynler ile çocuğun eğitiminden sorumlu kamu kurumu arasındaki anlaşmazlıkları çözümlenmek için kullanılacak bir yöntemdir.

Bir IEP ekibi toplantı sırasında bir ebeveyn çocuğun IEP veya çocuğa verilen özel eğitim hizmetlerini kabul etmediği takdirde IEP ekibi sade bir dille ebeveyne aşağıdakileri sağlayacaktır:

- Ebeveynin arabuluculuk isteme hakkının bir yazılı ve sözlü açıklaması;
- Bir ana arabuluculuk süreci hakkında daha fazla bilgi almak için ebeveynin kullanabileceği bir telefon numarası da dahil olmak üzere, iletişim bilgileri; ve
- Pro bono temsil ve bölgede bulunan diğer ücretsiz veya düşük maliyetli yasal ve ilgili hizmetlerle ilgili bilgiler.

Ebeveynler arabuluculuk ile ilgili bilgilerin anadillerine çevrilmesi talebinde bulunabilir. Ebeveynler tarafından konuşulan anadil yerel okul sisteminde öğrenci nüfusunun yüzde 1'den fazlasının konuştuğu dil olduğu takdirde, IEP ekibi talep tarihinden itibaren 30 gün içinde çevrilen belgeyi ebeveyne sağlayacaktır.

İdari Duruşmalar Dairesinin (OAH) etkili uzlaşma teknikleri konusunda vasıflı ve eğitilmiş bir çalışanı, uzlaşmayı yürütür. OAH tarafından seçilen şahsın, kişisel veya profesyonel çıkar çatışması olmayacaktır.

- Uzlaşma, ebeveynleri uzlaşmaya teşvik etmek amacıyla yapılan toplantının masrafları da dahil olmak üzere, ebeveyne ya da çocuğun erken müdahalesi ya da eğitimi ile sorumlu kamu kurumuna ücretsiz olarak sağlanır.
- Uzlaşma talebi erken müdahaleden ya da çocuğun eğitiminden sorumlu kamu kurumuna ve OAH'e yapılır. Ebeveynlerin uzlaşma talebine yardımcı olmak için bir uzlaşma başvuru formu, kamu kurumundan ve MSDE'nin şu web sitesinden temin edilebilir: www.marylandpublicschools.org. Daha fazla yardım için, kamu kurumunun Özel Eğitim Dairesi ya da MSDE, Özel Eğitim Bölümü/Erken Müdahale Hizmetleri, 410-767-7770 numaralı telefonuna başvurun.
- Uzlaşma sırasında, ebeveynler ya da kamu kurumuna bir hukuk danışmanı eşlik ederek istişarede bulunabilir.
- Bir uzlaşma oturumu genel olarak, yazılı talebin alınmasından 20 gün içinde, ebeveynlere ve kamu kurumuna uygun bir yerde yapılacaktır.
- Uzlaşma oturumları, kapalı müzakerelerdir. Uzlaşma sırasında meydana gelen tartışmalar gizli kalmalıdır ve müzakereyi takiben yapılacak herhangi bir hukuk davasında delil olarak kullanılamaz. Ebeveynler ya da kamu kurumunun, uzlaşma başlamadan önce bir gizlilik taahhüdü imzalamaları istenebilir.
- Tarafların uzlaşma sonucunda yaptıkları anlaşma bu tür davaya bakma yetkisine sahip her Eyalet Mahkemesinde ya da federal bölge mahkemesinde yaptırım gücü olan yazılı bir anlaşma olmalıdır.
- Bir kamu kurumu, ebeveynin hukuk şikayeti hakkını, uzlaşma kullanarak ebeveynin dava açma hakkını reddedemez ya da geciktiremez.

Uzlaşmaya Teşvik Toplantısı:

Bir kamu kurumu uzlaşma yöntemini kullanmak istemeyen ebeveynlerle onlara uygun bir zaman ve yerde buluşarak, uzlaşma yönteminin yararlarını açıklar ve ebeveynler bu yöntemi kullanmaya teşvik edilir.

Eyalet Davası ve Hukuk Davası Arasındaki Fark:

Uzlaşmaya ek olarak ebeveynler kamu kurumu ile olan anlaşmazlıklarında, Eyalet davası ya da hukuk davası yöntemlerini kullanma hakkına sahiptir. Bu seçeneklerin farklı kuralları ve prosedürleri vardır.

IDEA düzenlemelerinin, Eyalet davaları ve hukuk davaları için ayrı prosedürleri vardır. Aşağıda açıklandığı gibi, herhangi bir şahıs ya da kuruluş, kamu kurumunun IDEA'nın herhangi bir şartını ihlal ettiği iddiası ile bir Eyalet davası açabilir. Engelli bir çocuğun kimlik bilgileri, değerlendirmesi, erken müdahale hizmetleri ya da eğitimsel yerleştirmesi ya da (FAPE) ücretsiz

uygun kamu eğitiminin çocuğa sağlanması konularında sadece bir ebeveyn ya da kamu kurumu, hukuk davası açabilir.

MSDE personeli, sürenin uygun bir şekilde uzatılmış olması haricinde, genel olarak bir Eyalet şikayetini 60 takvim günü içinde çözümlenmek zorundadır. Bir idari hakim (eğer bir Çözüm toplantısı ya da uzlaşma yoluyla çözümlenmemişse) hukuk davasına bakmalıdır ve idari hakim, ebeveynin ya da kamu kurumunun talebi üzerine, sürenin belirli bir şekilde uzatılmasına karar verirse çözüm süresinin bitiminden sonra 45 takvim günü içinde kararını yazılı olarak tebliğ etmelidir.

Bu seçenekleri gözden geçirip birbirleriyle karşılaştırmak için bu belgenin Ek'ine bakınız.

Eyalet Davası:

Bireylerin ve kuruluşların Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı'na (MSDE) Eyalet Davası açmaya hakları vardır. Eyaletin bir soruşturma yapması için, yazılı şikayetin IDEA yönetmeliklerinde gerekli görülen belirli kriterlere uyması gerekmektedir.

Bir birey ya da bir kuruluş, bir kamu kurumunun federal ya da Eyalet yasasını ya da yönetmeliğini erken müdahale ya da özel eğitim gereksinimleri ile ilgili ihlal ettiğine ya da bir hukuk davası kararını yerine getirmediğine inanıyorsa Eyalet Davası açılabilir. Dava dilekçesi MSDE'ye verilmelidir ve Assistant State Superintendent, Division of Special Education/Early Intervention Services, MSDE, 200 West Baltimore Street, Baltimore, Maryland 21201 adresine gönderilmelidir. MSDE ile bir Eyalet davası açan kişi ya da kuruluş aynı zamanda şikayetin bir kopyesini kamu kurumuna göndermelidir. Dava açmak hususunda yardım almak için, detaylı prosedürler ve bir form, MSDE www.marylandpublicschools.org web sitesinde mevcuttur ya da telefonla Bölümün Dava Soruşturma ve Hukuk Davası Şubesi'nin 410-767-7770 numaralı telefonunu arayarak elde edilebilir.

Bir Eyalet davası aşağıdakileri içermelidir;

- Kamu kurumunun federal ya da Eyalet yasaları ya da yönetmeliklerinin şartlarını ihlal ettiğini bildiren bir ifade;
- İfadenin dayandığı gerçekler;
- Eyalette dava açan kişinin/kuruluşun imza ve kontak bilgisi;ve
- Eyalet davası belirli bir çocuk ile ilgili bir ihlali iddia ediyorsa:
  - Çocuğun adı ve ikamet adresi;
  - Çocuğun devam ettiği okulun adı;
  - Kimsesiz bir çocuk veya genç olması durumunda, çocuğun mevcut iletişim bilgisi ve çocuğun devam ettiği okulun adı;
  - Problemlerle ilgili gerçekler de dahil olmak üzere, çocuğun probleminin doğasının bir tanımı ve
  - Dava açılan tarafa eyalet davasının açılmasıyla eşzamanlı olarak ve problemin bilindiği kadarıyla sağlanan problemin çözüm teklifi.

Bir Eyalet davası, söz konusu ihlalin eyalet davası açılmadan önce bir yılı geçmeyen bir sürede meydana gelmiş olduğunu iddia etmelidir. MSDE, Eyalet davasının açılmasından 60 takvim günü içinde bulgularını ortaya koymalıdır ve 60 günlük süreyi aşağıdaki koşullarda uzatabilir:

- Belirli bir şikayetle ilgili istisnai durumlar mevcutsa ya da

- Ebeveyn ve ilgili kamu kurumu, uzlaşma ya da alternatif uyuşmazlık çözümü yollarını deneme süresini gönüllü olarak uzatmayı kabul ederlerse.

MSDE, en asgari olarak aşağıdakileri yerine getirecektir:

- Gerekli görüldüğünde bağımsız, yerinde soruşturma yapmak;
- Şikâyetçiye, sözlü ya da yazılı olarak, Eyalet davasındaki iddialarla ilgili ek bilgi sunması için olanak sağlamak;
- Bir kamu kurumunun, federal ve Eyalet yasalarını ihlal edip etmediğini belirlemek amacıyla tüm ilgili bilgileri gözden geçirip bağımsız bir belirleme yapmak
- Şikayette bulunan her iddiaya açıklama getiren, gerçek bulguları ve sonuçları içeren yazılı bir karar belgesini şikâyetçiye ve kamu kurumuna sağlamak.

Karar aynı zamanda, nihai karar için nedenleri ve nihai kararın etkin bir şekilde uygulamaya koyma prosedürlerini gerekirse yasalarla uyumlu olmak için teknik yardım aktiviteleri, müzakereler ve düzeltici faaliyetleri de içerecektir. MSDE, kamu kurumunun uygun hizmetleri sağlamadığını belirlerse, nihai yazılı karar, bir kamu kurumunun, çocuğun ihtiyaçlarına uygun olan hizmetlerin reddedilmesinin ve tüm engelli çocuklara gelecekte sağlanacak uygun hizmetlerin nasıl telafi edeceğini açıklayacaktır.

Eyalet Davasının Çözülmesi:

Uzlaşma ve diğer daha az resmi anlaşmazlık çözme yöntemleri mevcut olabilir ve teşvik edilmektedir. Taraflar şikâyeti çözümlerse, MSDE'nin federal yönetmelikler kapsamında bir soruşturma yapmasına gerek kalmaz.

Hukuk Davasına Konu Olan bir Eyalet Davasının Çözülmesi:

MSDE, hukuk davasının bir parçası olan bir Eyalet davası alırsa, ya da bir Eyalet davası, birden fazla sorun içeriyor ve bu sorunlardan biri ya da daha fazlası davanın bir kısmını oluşturuyorsa, MSDE o hukuk davası sonuçlanana kadar hukuk davasında sözü geçen Eyalet davasını bir kenara bırakmalıdır. Ancak, Eyalet davasında bulunan ve hukuk davasının herhangi bir parçası olmayan meseleler, yukarıda belirtilen süre içerisinde ve prosedürlerle çözümlenmelidir. Daha önceki bir hukuk davasında hüküm verilmiş ve aynı tarafları ilgilendiren bir sorun bir Eyalet davasında ileri sürülmüşse, dava hükmü bağlayıcı olur ve MSDE şikâyetçiye bu yönde bildirimde bulunacaktır.

Hukuk Davası:

Ebeveyn ya da kamu kurumu bir çocuğun kimlik bilgileri, değerlendirmesi, erken müdahale hizmetleri ya da eğitimsel yerleştirmesi konularıyla alakalı her türlü konuda ya da çocuğa (FAPE) ücretsiz uygun kamu eğitimi sağlanması konusunda hukuk davası açabilir.

Hukuk davası, ebeveyn ve kamu kurumu hukuk davasına temel oluşturan iddia edilen hareketi bilmeden ya da bilmesi gerektiğinden önce en fazla iki yıl içinde meydana gelmiş bir ihlali iddia etmelidir.

Ebeveynler kamu kurumu hukuk davasına konu olan meseleleri çözdüğünü bildirerek özellikle yanlış ifade bulunduysa ya da IDEA kapsamında ebeveynlere bildirmesi gereken bilgileri bildirmediyse ve bu sebeplerden dolayı verilen süre içinde dava açamadılarsa, verilen süre hükümsüzdür.

Bir hukuk davası açmak için, ebeveyn ya da kamu kurumu (ya da ebeveynin avukatı ya da kamu kurumunun avukatı) bir hukuk davası dilekçesini karşı tarafa ve OAH'ye sunmalıdır. Dava dilekçesi, aşağıda belirtilen tüm içerikleri içermelidir ve gizli tutulmalıdır.

Ebeveynlere bir hukuk davası başvurusunda yardımcı olmak için, çocuğun okula devam ettiği erken müdahale hizmetlerinin sağlandığı kamu kurumunda ve www.marylandpublicschools.org MSDE web sitesinde mevcut olan bir Uzlaşma ve Hukuk Davası Talebi formu ebeveynlere sağlanmıştır. Daha fazla yardım için, kamu kurumunun erken müdahale dairesine, özel eğitim dairesine ya da Özel Eğitim Dairesi ya da MSDE, Özel Eğitim ve Erken Müdahale Hizmetlerine, (410) 767-7770 telefon numarasını arayarak başvurun.

Hukuk Davasının İçeriği:

Hukuk davası aşağıdakileri içermelidir:

- Çocuğun adı;
- Çocuğun ikamet adresi (ya da kimsesiz bir çocuk için, mevcut iletişim bilgileri);
- Çocuğun devam ettiği okulun adı;
- Çocuğun eğitiminden sorumlu kamu kurumunun adı (örn. yerel okul sistemi);
- Problemlerle ilgili gerçekler de dahil olmak üzere, önerilen ya da reddedilen başlatma ya da değişikliklerle ilgili çocuğun probleminin bir tanımı ve
- Dilekçenin verildiği zaman karşı tarafa problemin bilindiği kadar ve mevcut ölçüde sağlanan problem çözümü

Ebeveyn ya da kamu kurumu (ya da ebeveynin avukatı ya da kamu kurumunun avukatı) bu bilgileri içeren bir dava dilekçesini işleme sokana dek, ebeveyn ya da kamu kurumuna hukuk davası açılmayabilir.

Hukuk Davası Dilekçesinin Cevabı:

Bir taraf, hukuk davası dilekçesini işleme koyduğunda, çocuğun erken müdahale ve eğitimi ile sorumlu kamu kurumu şunları yapacaktır:

- Ebeveyni, ücretsiz ya da mevcut düşük maliyetli yasal ve diğer ilgili hizmetler hakkında bilgilendirmek;
- Ebeveyne, yöntemsel tedbirler tebligatının bir kopyasını sağlamak ve
- Ebeveyni uzlaşma seçeneğinin varlığından haberdar etmek.

Ebeveynin hukuk davası şikayet dilekçesinde gündeme getirdiği konular hakkında kamu kurumu ebeveynlere daha önceden yazılı bir bildirim göndermemişse ebeveyne hukuk davası dilekçesini aldıktan 10 gün içinde aşağıdakileri içeren bir cevap gönderecektir:

- Kamu kurumunun alınacak önlemleri (önlemleri) neden teklif ettiğinin ya da reddettiğinin bir açıklaması;
- Kamu kurumunun dikkate aldığı diğer tüm seçeneklerin bir tanımı ve o seçeneklerin neden reddedildiği ile ilgili sebepler;
- Bu bölümün yöntemsel tedbirleri kapsamında engelli çocuğun ebeveynlerinin korunduklarını belirten bir açıklama ve bu bildirim, değerlendirme için ilk sevk değilse, yöntemsel tedbirlerin tedarik yöntemleri ve
- IDEA'nın hükümlerini anlamakta yardımcı olmaları için ebeveynlerin başvuracakları kaynaklar.

Yeri geldiğinde bu yanıt, kamu kurumunu ebeveynin şikayet dilekçesinin yetersiz olduğunu öne sürmekten men etmez.

Dava dilekçesinin taraflarından biri (ebeveyn ya da kamu kurumu), dava dilekçesini aldıktan 10 takvim günü içinde diğer tarafa özellikle dava dilekçesindeki sorunları ele alan bir yanıt göndermelidir.

Bildirim Yeterliliği:

Şikayeti alan taraf şikayetin içerik şartlarına uymadığına inanıp ve OAH ve karşı tarafı 15 gün içerisinde bu durumdan haberdar etmedikçe, dava dilekçesi şikayetin yeterli olduğuna karar verilir. OAH şikayetin yetersiz olduğuna dair bildirim aldıktan sonra beş (5) gün içerisinde şikayetin içerik şartlarına uyup uymadığını belirleyecek ve taraflara derhal yazılı olarak kararını bildirecektir.

Dava dilekçesinde sadece taraflardan biri yazılı onay verirse ve kendisine aşağıda belirtildiği gibi meseleleri bir çözüm toplantısıyla çözme fırsatı verilirse ya da dava görülmeden önce en fazla beş (5) gün içerisinde OAH izin verirse değişiklik yapılabilir. Değiştirilmiş dava dilekçesi işleme konduğunda çözüm toplantısı ve hukuk davası süresi yeniden başlar.

Duruşma Anında Çocuğun Durumu:

Herhangi bir idari ya da adli duruşma devam ettiği sürece (disiplin bölümünde belirtilenler hariç), ebeveyn ya da kamu kurumu aksini kararlaştırmadıkça çocuk, kendi mevcut erken müdahale ve eğitim kurumunda kalmaya devam etmelidir. Duruşma, devlet okuluna ilk kayıt için ilk başvuruyu içeriyorsa, ebeveyn izni ile çocuk, tüm duruşmalar görülene dek devlet programına yerleştirilmelidir. İdari hakim karar, çocuğun erken müdahale hizmetlerinde değişiklik yapılmasının ya da eğitim kurumunun uygun olduğu konusunda ebeveynlerle aynıysa davayı müteakiben açılan temyiz davaları sürerken çocuğun bulunduğu eğitim ortamı onun mevcut ortamı haline gelir.

Çözüm Yöntemi:

Ebeveynin dava dilekçesini aldıktan 15 takvim günü içinde, ve hukuk davası başlamadan önce, kamu kurumu, ebeveyn ile Bireyselleştirilmiş Aile Servis Planı (IFSP) ekibinin ilgili üye ya da üyeleri ya da ebeveynin dava dilekçesinde tanımlanan gerçekler hakkında özel bilgi sahibi Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (IEP) ekibi ile bir toplantı yapmalıdır. Toplantı:

- Kamu kurumunu temsil eden, kamu kurumu adına karar verme yetkisi olan bir temsilci içermelidir; ve
- Ebeveynin bir avukat getirmesi durumu haricinde, kamu kurumunu temsil eden bir avukat içermeyebilir.

Ebeveyn ve kamu kurumu, IFSP ya da EIP ekibinin toplantıya katılan ilgili üyelerini belirler.

Toplantının amacı kamu kurumuna sorunu çözmek için bir fırsat sağlayarak, ebeveynin dava dilekçesini ve şikayetin temelini oluşturan gerçekleri tartışmaktır.

Aşağıdaki durumlarda, çözüm toplantısına gerek yoktur:

- Ebeveyn ve kamu kurumu yazılı olarak toplantıdan feragat ederlerse;

- Ebeveyn ve kamu kurumu uzlaşma yapmayı kabul ederlerse ya da
- Kamu kurumu hukuk davasını başlatmıştır.

Kamu kurumu, dava şikayetini, şikayeti aldıktan sonra (çözüm dönemi) 30 takvim günü içinde ebeveyni tatmin edecek şekilde çözümlenmediyse, hukuk davası başlayabilir.

Nihai kararın verilmesi için olan 45-günlük süre aşağıda “30 Takvim Günü Olan Çözümleme Süresinin Uyarlanması” ya da “Hızlandırılmış Süreler” bölümlerinde tanımlanan durumlardan biri oluşmadıkça, 30-günlük çözüm döneminin sonunda başlar.

30 Takvim Günü Olan Çözümleme Süresinin Uyarlanması:

Ebeveyn ve kamu kurumunun çözüm sürecini uzatmaya karar vermelerinin, ya da çözümleme sürecinden feragat etmelerinin ya da uzlaşma kullanmalarının haricinde, bir ebeveynin çözüm toplantısına katılmaması, çözüm sürecinin ve hukuk davalarının sürelerini toplantı yapılana kadar geciktirecektir.

Makul çaba harcadıktan ve bu çabaları belgeledikten sonra, kamu kurumu çözüm toplantısına ebeveynin katılımını sağlayamazsa, kamu kurumu, 30-günlük çözüm sürecinin sorununda, idari hakimden hukuk davası şikayet dilekçesini reddetmesini isteyebilir. Kamu kurumunun çabaları, aşağıda belirtilenler gibi, her iki tarafa da uygun zaman ve yer ayarlamak için gösterilen çabaların bir kaydını içermelidir:

- Yapılan ya da yapılmaya teşebbüs edilen telefon aramalarının detaylı kayıtları ve o aramaların sonuçları;
- Ebeveynlere gönderilen mektupların kopyaları ve alınan tüm yanıtlar ve
- Ebeveynlerin evine ya da iş yerlerine yapılan ziyaretlerin detaylı kayıtları ve bu ziyaretlerin sonuçları.

Kamu kurumu, ebeveynin hukuk davası şikayet dilekçesini aldıktan 15 takvim günü içinde bir çözüm toplantısı yapmazsa ya da çözüm toplantısına katılmazsa, ebeveyn duruşmanın devam etmesini talep edebilir ve 45 takvim günü içinde bir karar yayımlanır.

Ebeveyn ve kamu kurumu, yazılı olarak çözüm toplantısından feragat etmeye karar verirse, o durumda dava duruşması için 45-günlük süre ertesi gün başlar.

Uzlaşmanın veya çözüm toplantısının başlamasından sonra veya 30-günlük çözüm süresinin bitiminden önce, ebeveyn ve kamu kurumu anlaşmanın mümkün olmadığını karşılıklı yazılı olarak beyan ederse dava duruşmasının 45-günlük süresi ertesi gün başlar.

Ebeveyn ve kamu kurumu birbirleriyle uzlaşma yoluna giderse, 30-günlük çözüm döneminin sonunda bir anlaşmaya ulaşılan dek her iki taraf yazılı olarak uzlaşma işlemine devam etmeye karar verebilirler. Ancak, ebeveyn ya da kamu kurumu, yazılı olarak uzlaşma sürecinden feragat etmeye karar verirse, o durumda dava duruşmasının 45-günlük süresi ertesi gün başlar.

Çözüm Uzlaşması Sözleşmesi:

Söz konusu anlaşmazlık için çözüm toplantısı sonunda, bir çözüme ulaşırsa, ebeveyn ve kamu kurumu, yasal olarak bağlayıcı bir sözleşme yapmak zorundadır. Bu sözleşme:

- Kamu kurumunun sözleşmeye uymasını sağlama yetkisi olan kamu kurumunun bir temsilcisinin ve ebeveynin imzaladığı bir sözleşmedir ve

- Yargı yetkisine sahip her Eyalet mahkemesinde (bu tür davalara bakma yetkisi olan bir eyalet mahkemesi) ya da bir federal bölge mahkemesinde geçerlidir.

Çözüm toplantısının bir sonucu olarak, ebeveyn ve kamu kurumu bir sözleşme imzalarsa, her iki taraf ta sözleşmeyi üç (3) iş günü içerisinde iptal edebilir.

Hukuk Davası Duruşması:

Bir anlaşmazlığa karışmış olan ebeveyn ya da kamu kurumu, hukuk davası şikayet dilekçesi verirken adil bir dava duruşması fırsatına sahiptir.

Bir İdari Hakim (ALJ):

- İdari Duruşmalar Dairesinin bir çalışanıdır;
- Davayı tarafsız dinlemek için kişisel ve profesyonel çıkar çatışması olmayacaktır;
- IDEA hükümlerini, federal ve Eyalet yönetmeliklerinin IDEA ile ilgili yönetmeliklerini ve IDEA'nın yasal yorumlanmalarını bilen ve anlayan biridir ve
- Standart yasal uygulamalara uygun olarak, davaya bakma, kararları verme ve yazma bilgisine ve becerisine sahiptir.

Dava Şikayetinin Konusu:

Dava şikayet dilekçesi veren taraf (ebeveyn ya da kamu kurumu), diğer taraf onaylamazsa şikayetinde yer almayan konuları dava görülürken gündeme getiremeyebilir.

Duruşma Hakları:

Kanuni Prosedür Duruşmasındaki her iki taraf ta IDEA disiplin prosedürleri duruşması da dahil olmak üzere), şu haklara sahiptir:

- Eyalet Hükümeti Madde §9-1607.1 Maryland Açıklamalı Kanunnamesi uyarınca duruşmalarında, kendi kendinizi temsil etmek ya da bir avukat tarafından temsil edilmek;
- Bir avukat ve engelli çocukların problemleri konusunda özel bilgi ve eğitime sahip kişilerin eşlik ve istişare etmesi;
- Delil sunmak ve yüzleşmek, çapraz sorgulama hakkı ve tanıkların dinlenmesini talep etmek;
- Karşı tarafa duruşmadan en az 5 iş günü önceden bildirilmemiş herhangi bir delilin duruşmada kullanılmasını engellemek;
- Yazılı ya da ebeveynin seçeneği olarak, elektronik formda kelime kelime duruşmanın zabıt tutanağını almak ve
- Yazılı ya da ebeveynin seçeneği olarak, mahkemede gerçeklerle ilgili bulguların ve kararların elektronik formda sağlanması.

Ek Bilgilerin Açıklanması:

Hukuk davası duruşmasından en az beş (5) gün önce, ebeveyn ve kamu kurumu duruşmada kullanma niyetinde oldukları değerlendirmeleri temel alarak, o tarihe kadar yapılan tüm değerlendirmeleri ve önerileri birbirlerine bildirmelidirler.

Bir adli hakim, bu şarta uyamayan herhangi bir tarafın ilgili bir değerlendirmeyi ya da öneriyi, diğer tarafın rızası olmaksızın mahkemede kullanılmasına izin veremeyebilir.

Ebeveyn Hakları:

Ebeveyn şu haklara sahiptir:

- Çocuğu mahkemede bulundurmak;
- Duruşmayı halka açık tutmak; ve
- Duruşma kayıtlarını, gerçeklerin bulgularını ve kararları, ücretsiz olarak almak.

Duruşma Kararı:

Bir çocuğun ücretsiz uygun halk eğitimi (FAPE) alıp almaması konusundaki adli hakim kararı, asli esaslara dayanmalıdır. Prosedür yetersizlikleri aşağıdaki şekilde ise, bir adli hakim prosedür ihlali iddiasından dolayı çocuğun FAPE almadığına karar verebilir:

- Çocuğun FAPE hakkına engel olduysa;
- Çocuğa FAPE sağlanması konusundaki karar verme sürecine ebeveynin katılmasına önemli ölçüde engel olduysa ya da
- Eğitimsel bir faydadan yoksun bıraktıysa.

Yukarıda belirtilen hükümlerin hiçbiri, bir adli hakim kamu kurumunun federal düzenlemelerin IDEA (34 CFR 300.500 ila 300.536) Bölüm B kapsamındaki yöntemsel tedbirler bölümündeki hükümlere uymasını emretmesini engelleyemez.

Ayrı Hukuk Davası Şikayeti:

IDEA'nın yöntemsel tedbirler bölümünde bulunan hiçbir şey, işleme konulan bir dava şikayet dilekçesinde belirtilen konudan başka bir konuda, bir ebeveynin ayrı bir şikayet davası açmasına engel olmaz.

Duruşma Süreleri ve Uygunluğu:

Çözüm toplantısı için 30 takvim günlük sürenin sonunda 45 takvim gününden fazla beklememek, ya da “30 Takvim Günü Olan Çözümleme Süresinin Uyarlanması” ya da “Hızlandırılmış Süreler” altında tanımlandığı gibi, uyarlanmış sürenin bitiminden sonra 45 takvim gününden fazla olmamak üzere:

- Duruşmada nihai bir karar verilir; ve
- Kararın bir kopyası taraflara postalanır.

Herhangi bir tarafın talebi üzerine, adli hakim 45 günlük zaman süresini aşan belirli uzatmalar sağlayabilir. Her duruşma, ebeveyn ve çocuk için yeteri derecede uygun bir yerde ve zamanda gerçekleştirilmelidir.

Hızlandırılmış Süreler:

Bir kamu kurumu engelli bir çocuk adına bir dava şikayeti dilekçesi verildiğinde, dava dilekçesi:

- Şu anda bir okula kayıtlı olmayan ve devam etmeyen engelli bir çocukla
- Engelli bir çocuğun, ara alternatif eğitim ortamına yerleştirilmesi ya da
- Bir kararın belirlenmesiyle ilgiliyse

hızlandırılmış dava duruşması düzenlemekle mükelleftir.

Şikayetin yapıldığı tarihten 20 okul günü içinde, dava duruşması görülmelidir. Adli hakim, duruşmadan sonra 10 okul günü içinde bir karar vermelidir. Dava şikayeti işleme konduktan sonra yedi (7) takvim günü içinde çözüm toplantısı yapılmalıdır ve sorun her iki tarafı da tatmin edecek

şekilde, hukuk davası şikayetini işleme soktuktan sonra 15 takvim gününde çözümlenmedikçe, dava duruşması görülmelidir.

Duruşma Kararının Kesinliği:

Ya ebeveynler ya da kamu kurumu tarafından temyiz edilmedikçe, bir adli hakim kararını son karardır. Hukuk davası duruşmasında bulgularla ve hakimin verdiği kararlarla haksızlığa uğramış herhangi bir tarafın, mahkemeye sunulan şikayet hususunda dava açma hakkı vardır.

Temyiz:

Bulgular ve kararlarla hemfikir olmayan davadaki herhangi bir tarafın, adli hakim kararından sonra 120 gün içinde, ihtilafın ne kadar büyük olduğuna bakılmaksızın, herhangi bir yargı yetkisine sahip Eyalet mahkemesinde ya da Birleşik Devletler bölge mahkemesinde hukuk davası açarak temyize gitme hakkı vardır.

Herhangi bir hukuk davasında mahkeme:

- İdari davaların kayıtlarını alacaktır;
- Ebeveynin ya da kamu kurumunun talebi üzerine ek delilleri dinleyecektir;
- Hükümünü kanıtların üstünlüğüne dayanarak verecektir ve
- Mahkemenin uygun bulduğu teselli kazanan tarafa bahşedecektir.

IDEA'nın Bölüm B'sindeki hiç birşey, A.B.D. Anayasası, 1990 Engelli Amerikalılar Yasası, 1973 Rehabilitasyon Yasasının V Başlığı (Bölüm 504) altındaki ya da engelli çocukların haklarının korunması ile ilgili diğer federal yasaları, hakları, prosedürleri ve çareleri sınırlamaz. Bu yasalar kapsamında hukuk davası başlatmadan önce, ebeveynler ya da kamu kurumu, OAH ile hukuk davası açmak için olan prosedürlerin tamamını uygulamış olmalıdır. Bu da, IDEA altında mevcut bulunan bazı yasalarda bulunan çarelerin, diğer yasalarda bulunanlarla örtüşüyor olabileceği anlamına gelir ancak genel olarak, diğer yasaların çarelerinden faydalanmak için, ebeveynler doğrudan mahkemeye gitmeden önce IDEA (örn, dava şikayeti, çözüm toplantısı, ve tarafsız dava duruşması prosedürleri) altında bulunan idari çareleri kullanmalıdır.

AVUKATLIK ÜCRETLERİ

IDEA kapsamında yürütülen herhangi bir dava ya da takibatta, mahkeme, avukatlık ücretlerinin:

- Davayı kazanan taraf olan engelli çocuğun ebeveynleri ya da velilerine;
- Yersiz, sebepsiz ya da gerekçesiz dava şikayet dilekçesi veren yahut ta müteakiben dava açan ya da davanın yersizliği, sebepsizliği ya da gerekçesizliği net olarak anlaşıldıktan sonra dava açmaya devam eden şikayet dilekçesi veren ebeveynin avukatına karşı kazanan taraf olan MSDE ya da herhangi bir kamu kurumuna
- Ebeveynin şikayeti ya da müteakiben açtığı davalar taciz etmek, gereksiz gecikmelere sebep vermek ya da dava masraflarını sebepsiz yere artırmak gibi uygun olmayan sebeplerden dolayı ise ebeveynin avukatına ya da ebeveyne karşı kazanan taraf olan MDSE ya da herhangi bir kamu kurumuna verilmesine karar verebilir.

Davanın görüldüğü çevrede sağlanan hizmetlerin türü ve kalitesi göz önünde bulundurularak geçerli olan ücretler baz alınarak avukatlık ücretlerinin ödenmesine karar verilir. Verilecek ücretler hesaplanırken herhangi bir ikramiye ya da çarpan kullanılamaz.

Aşağıdaki durumlarda ücretler verilmez:

- Dava duruşması ya da adli bir dava için toplanmalarının haricinde, herhangi bir IFSP ya da IEP ekibi toplantısı için;
- Bir dava şikayet dilekçesini işleme koymadan önce yapılan uzlaşma için;
- Çözüm toplantıları için; ve
- Eğer aşağıdaki şartlara uyarsa, ebeveyne yazılı bir uzlaşma teklifini takiben yapılan hizmetler için:
  - Teklif, Kural 68, Federal Medeni Usul Hukuki Kuralları süresi içinde, ya da idari bir davada, dava başlamadan on günden fazla bir süre önce yapılması;
  - Teklif on gün içinde kabul edilmediyse; ve
  - Mahkeme, ebeveynin duruşmadan elde ettiği yardımı, uzlaşma teklifinden daha elverişli bulmadıysa. Eğer ebeveyn uzlaşma teklifini reddetmekte son derece haklıysa, ücretler ve masraflar ebeveyne verilebilir.

Aşağıdaki durumlarda ödenecek ücretlerde kesinti yapılabilir:

- Ebeveyn ya da ebeveynin avukatı, anlaşmazlığı çözümlenme sürecini anlamsızca uzattığında;
- Ücretlerin miktarı, toplum içinde benzeri hizmetler için alınan ücretlerle karşılaştırıldığında, benzeri yeti, itibar ve tecrübeye sahip avukatların aldığı ücretten makulün dışında bir saat ücreti üzerine çıktığında;
- Davanın niteliği dikkate alındığında zaman ve hizmetler gerekenden fazlaysa ya da
- Hukuk davası duruşma başvurusu talebi bildirisini doldururken, avukat uygun bilgiyi sağlamadıysa.

Şu durumlarda ücretler de kesinti yapılmayacaktır:

- Kamu kurumu çözüm süresini uzattıysa ya da
- Yöntemsel tedbirler gereksinimleri ihlal edildiğinde.

Ebeveynin avukatlık ücretini alıp almaması, IDEA'da belirtilen bazı şartlara uymasına bağlı olduğu için, ebeveynler bu konuyu avukatları ile görüşmelidir.

Ek: IDEA UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM SÜREÇLERİ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

	UZLAŞMA	DAVA ŞİKAYETİ	ÇÖZÜM SÜRECİ	EYALET DAVASI
Süreci kim başlatabilir?	Ebeveyn ya da kamu kurumu, fakat h ikisi içinde gönüllü olmalıdır	Ebeveyn ya da kamu kurumu	Dava şikayet dilekçesini aldıktan sonra, tarafların uzlaşmaya gidip gitmemesi dışında, kamu kurumu çözüm toplantısını planlar	Eyalet dışından olanlar da dahil olmak üzere, her şahıs ya da kuruluş
Başvuruda bulunmak için zaman sınırı nedir?	Belirtilmemiş	Dava tarafının sınırlı beklentilerle problemi bilmesinden ya da bilmesi gerektiği tarihten sonra 2 yıl içinde	Ebeveynin hukuk davası şikayeti ile başlatıldı	İddia edilen ihlalin tarihinden itibaren 1 yıl
Hangi sorunlar çözülebilir?	Dava şikayetini (istisnalar mevcuttur) yapmadan önce baş gösteren sorunlar da dahil olmak üzere, Bölüm 300 altındaki herhangi bir sorun	Tanımlama, değerlendirme ya da eğitimsel yerleştirme ya da ücretsiz uygun kamu eğitimi (istisnalar mevcuttur) sağlamakla ilgili her sorun.	Ebeveynin hukuk davası şikayetinde dile getirilen konularla aynıdır	IDEA Bölüm B ya da Bölüm 300'ün sözde ihlalleri.
Sorunları çözme süresi nedir?	Belirtilmemiş	Belirli bir süre uzatması verilmesi durumunun haricinde, çözüm sürecinin bitiminden sonra 45 gün	Kamu kurumu, tarafların, yazılı olarak toplantıdan vazgeçmeye ya da uzlaşma kullanma yönünde anlaşması haricinde, ebeveynin hukuk davası şikayetini aldıktan sonra 15 gün içinde bir çözüm toplantısı yapmalıdır Çözüm dönemi, tarafların diğer türlü anlaşması durumunda ya da ebeveyn ya da kamu kurumunun çözüm toplantısına katılmaması ya da kamu kurumunu çözüm toplantısını ebeveynin hukuk davası şikayetini aldıktan sonra 15 gün içinde yapmaması durumlarının haricinde, ebeveynin hukuk davası şikayetini aldıktan itibaren 30 gündür	Uzatma verilmesi durumunun haricinde, şikayeti aldıktan sonra 60 gündür

Sorunları kim giderir?	Bir uzlaştırıcı ile birlikte ebeveyn ve kamu kurumu Süreç gönüllüdür ve, her iki taraf ta her çözüme hemfikir olmalıdır	Duruşma Memuru/İdari Hakim (ALJ):	Ebeveyn ve kamu kurumu Her çözümü her iki tarafta kabul etmelidir	Maryland Eyaleti Eğitim Bakanlığı
------------------------	--	-----------------------------------	--	-----------------------------------

¹ Aşağıdaki nedenlerden dolayı ebeveynin hukuk davası şikayeti başvurusu yapmasına engel olunmuşsa, zaman limiti ebeveyn için geçerli değildir: (1) sorun, hukuk davası şikayetinin temelini oluşturuyorsa, kamu kurumu tarafından sorunu çözdüğüne dair belirli yanlış beyanlar; ya da (2) IDEA Bölüm 300'de (34 C.F.R. §300.511(f)) ebeveynin sağlanması gereken bilgilerin kamu kurumu tarafından ebeveynden gizlenmesi.

² Benzeri istisnalar şunlardır: kamu kurumu, ebeveynin ilk özel eğitim hizmetleri sağlanmasına izin vermeyi reddetmesini geçersiz kılmak için (34 C.F.R. §300.300(b)(3)) hukuk davası şikayetinde bulunamaz ya da ara buluculuğu kullanamaz; kamu kurumu, bir ebeveynin bir ilk değerlendirme ya da ebeveyni tarafından özel okula yerleştirilmiş bir çocuğa ya da evde okutulan bir çocuğa yeniden değerlendirmeyi (34 C.F.R. §300.300(c)(4)(i)) geçersiz kılmak için bir hukuk davası şikayetinde bulunamaz ya da uzlaşma yöntemini kullanamaz; ebeveynleri tarafından özel okula yerleştirilen çocuklar söz konusu olduğunda, kamu kurumunun çocuğun ihtiyaçlarını karşılamak için gereksinimleri (34 C.F.R. §300.140) hakkında ebeveynlerinin hukuk davası şikayeti başvuru hakları sınırlıdır; kamu kurumunun yüksek nitelikli öğretmen sağlamakta başarısız olması, hukuk davası sorunu değildir, ancak bir Eyalet şikayeti, Eyalet Eğitim Ajansına (SEA) yapılabilir (SEA) (34 C.F.R. §300.156(e)).

³ Disiplin işlemleri uyarınca, hızlandırılmış bir duruşma için hukuk davası şikayeti yapılmışsa, ya da çocuk şu anda bir okula kayıtlı değilse ya da okula gitmiyorsa, çözüm süresi 15 takvim günüdür (toplantı, ilk 7 gün içinde yapılır). Eğer sorun her iki tarafı tatmin edecek şekilde çözümlenmemişse, dava, talep edildiği günden itibaren 20 okul günü içinde görülmelidir ve davadan sonra 10 okul günü içinde bir karar verilmelidir. (34 C.F.R. §300.532(c) ve COMAR 13A.05.01.15).

⁴ Duruşma memuru/İdari hakim, herhangi bir tarafın talebi üzerine, belirli bir zaman uzatımına izin verebilir. (34 C.F.R. §300.516(c)).

⁵ Yönetmelikler, 30 günlük çözüm süresine uyarılama yapmaya izin verir. Hukuk davası için olan 45 günlük süre, aşağıdaki olaylardan bir gün sonra başlar: (1) her iki taraf ta yazılı olarak çözüm toplantısından feragat ettiklerini kabul ederlerse; (2) uzlaşma ya da çözüm toplantısının başlamasından sonra, ama 30 günlük sürecin bitiminden önce, taraflar herhangi bir anlaşmanın mümkün olmadığını yazılı olarak kabul ederlerse; (3) 30 günlük çözüm döneminin sonunda, eğer her iki taraf ta uzlaşmaya devam etmeyi yazılı olarak kabul ederse ancak sonra ebeveyn ya da kamu kurumu uzlaşma sürecini iptal ederse. (34 C.F.R. §300.510 (c)).

⁶ Ebeveynin çözüm toplantısına katılmaması, çözüm süreci süresinde ve toplantı yapana dek hukuk davası duruşmasında gecikmelere neden olur. (34 C.F.R. §300.510(b)(3)).

⁷ Kamu kurumu, ebeveynin hukuk davası şikayetini aldıktan sonra 15 gün içinde bir çözüm toplantısı yapmazsa, ya da çözüm toplantısına katılmazsa, ebeveyn hukuk davası duruşma süresini başlatmak için bir adli hakimin müdahalesini isteyebilir (34 C.F.R. §300.510(b)(5)).

⁸ Eyalet şikayetini çözmek için mevcut süre, belirli bir şikayet hususunda, ya da bir ebeveyn (ya da bir kişi ya da kuruluş, Eyalet muhakeme usulleri altında kişiye ya da kuruluşa mevcutsa) ve kamu kurumu, Eyalette mevcut olması durumunda (34 C.F.R. §300.152(b)(1)), uzlaşma ya da herhangi bir alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurmayı kabul ederse, olağanüstü durumların mevcut olması halinde uzatılabilir.

⁹ MSDE şikayet prosedürleri, kamu kurumuna, kamu kurumunun takdirine kalmış olarak şikayeti çözmek için bir teklif; ve şikayeti yapan ebeveyn ve kamu kurumuna gönüllü olarak uzlaşma kullanma imkanı sağlamak da dahil olmak üzere, şikayete yanıt verme fırsatı sağlar. (34 C.F.R. §300.152(a)(3)). Bazı durumlarda, şikayetçi ve kamu kurumu, sorunu MSDE'ye ihtiyaçları olmadan çözebilirler.

Maryland State Department of Education
Division of Special Education/Early Intervention Services
200 West Baltimore Street
Baltimore, Maryland 21201
410-767-0249 (phone)
410-333-1571 (fax)
<http://www.marylandpublicschools.org>